

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stoip. petst. vrsta
maloglasni po 130
in 2 D. večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

V imenu vere

Mi smo izkusili in izkušamo vsak dan, da je pri fašistovskem režimu popolnoma zastoj apelirati na vest, čut za pravico in moralne razloge, kakor sicer veljajo v mednarodnem kulturnem občestvu. Ta trud si bo treba za bodoče sploh prihraniti, pač pa ne bomo nehali opozarjati svet na nasilja, ki jih fašizem neprestano v vedno hujši meri vrši nad slovansko manjšino v Italiji in dvigati svoj odločni protest. Nujno je potrebno, da se neprestano opominja vsa krščanska Evropa na svojo sveto dolžnost braniti pravice zatiranih, da se dramti naša lastna vest in da se spominja fašizem, da je najbolj kričeče nasprotje temeljnemu načelom, na katerih stoji naša družba, in zato ne more trajno obstojati.

Šef prosvetne uprave v nesrečnih osvobodjenih pokrajinah je nedavno proglasil, da se odslej tudi nauk v verskih in moralnih resnicah neitalijanskim državljanom Italije ne bo smel več podajati v šoli v materinem jeziku. S tem je vlada g. Mussolinija posegla v borbi proti našemu narodu v Italiji po sredstvu, ki se splošno smatra kot najskrajnejše, ako si fašizem ne bo izmislil tekom časa še hujšega. Kajti fašizem, se zdi, ne pozna sploh nobene meje svojemu samovolju in je pripravljen pogaziti še tako primitivno načelo človečnosti, ako stoji na poti njegovim ciljem in miselnosti. Sistem, ki zavestno in hotoma taji vse dosedanje moralne fundamente krščanske družbe in jih je nadomestil z izpovedjo in prakso vseh vezi sproščenih nagonov moči, samovladja, strankarskega in nacionalnega egoizma ter brezobzirnega tlačenja slabijših, tak sistem se gotovo ne bo ustrašil najposlednejše konsekvence iz tega svojega evangelija primitivnih instinktov.

Fašizem, ki je zopet vpeljal križ, znak osvobođenja in odrešenja človeštva od vsega zla, je izgnal zdaj iz njih krščanski nauk v jeziku, ki je otrokom razumljiv, neodjemljiva last njihove duše in neoddeljivi del njihovega bivanja. Slovanski seveda. S tem ni zadan udarec samo narodnemu čustvu, narodnim vrednotam, ampak v enaki meri tudi pravemu, v srce zasajenemu in v praksi udeležujočemu se verskemu čutu. Verski in moralni nauk, ki se človeku posreduje v njemu tujem jeziku, od učiteljev, ki nimajo niti bitnega stika z njegovo duševnostjo niti imajo namen, v resnici učiti vero, ampak jo samo izrabljajo kot sredstvo za nekaj čisto drugega — tak verski in moralni nauk je največja profanacija krščanskega evangelija, tak nauk je še manj kot gola formalnost in popolnoma brez učinka, tak nauk samo demoralizuje ljudstvo in pravo vero ter moralo razdira. Zato je tudi Cerkev vsikdar zahtevala in njeno pravo to tudi danes izrecno zahteva, da se vrši poduk o resnicah krščanstva v jeziku dotičnega naroda, zato se mora misijonstvo med pagani vršiti v domačem jeziku in se propovedovanje vere sploh ne sme kakorkoli posredno ali neposredno izrabljati v kakšne nacionalne in druge izvenreligiozne posvetne namene. Tako je zlasti poudaril sedanjí papež, sveti oče Pij XI., in neprestano poudarja, medtem ko rimski fašizem s svojim brezčloveškim postopanjem proti katoliški slovanski manjšini temu brez vesti in zadržka kruto bije v obraz.

Razume se, da bo fašizem, ki mu je vsaka plemenitost, vsaj napram drugorodcem, popolnoma tuja, poskušal izrabiti prepoved šolskega verskega poduka v materinščini iz šole. Kajti to je za dotične otroke in dotični narod enakovredno z izbrisanjem vsakega pravega in pristnega verskega in moralnega poduka v duhu Cerkve sploh. Kakšen bo verouk, ki ga otroci ne razumejo? In če bi za silo kaj razumeli, bo ostal prazen, v srce ne segajoče žlobudranje, ki ne dojenja bistera. Zraven tega pa italijanski učitelj iz Sicilije ali Kalabrije, četudi bi ga otroci popolnoma razumeli (kar pa je in bo še dolgo, dolgo izključeno), ne

Volitve v Bosni so utrdile vlado

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Savčić je danes nadaljeval svoje razgovore s političnimi osebnostmi v Belgradu. Sestal se je s samostojnim demokratom Svetislavom Popovičem in Milivojem Pavlovičem v prostorih Prometne banke. O tej konferenci so vsi politični krogi mnenja, da je Savčić v tesni zvezi s KDK. Jutri bo Savčić odpotoval v Užice. V Belgrad se bo vrnil šele v soboto. Zato se tedaj pričakuje odgovor predsednika vlade g. dr. Korošca, ki ga bo dal g. Savčiću v imenu četvorne koalicije. O tem odgovoru se trdi, da bo vseboval konkretne ponudbe. G. Savčić je izrazil nemo, da mu bo g. dr. Korošec do sobote dal getov odgovor, ker se je predsednik vlade že razgovarjal o tem vprašanju z gg. Davidovičem in Vukičevićem in se pričakuje še pred soboto sestanek z g. Spahom. Sporazumevanje bi se imelo izvesti na ta način, da bi, ako bi se sporazum sklenil, četvorna koalicija in KDK sestavili koncentracijsko vlado.

To vest je prinesla današnja »Pravda«. Ob vestih, da bi se sporazumevanje izvršilo na taki bazi, da bi morala koncentracijska vlada izvesti volitve, je avtoritativna ocena dana danes sledečo izjavo:

»V Bosni in Hercegovini smo imeli volitve. Sedaj pa se ne bomo dalje borili. Imamo važne posle, katere moramo dokončati. Sicer pa je Bosna jasno pokazala, kaj narod želi. KDK je tam propadla, vlada pa je dobila trikrat več mandatov kot KDK.«

Kakor smo zvedeli iz vladnih krogov, bo vladna koalicija po g. dr. Korošču odgovorila Savčiću, da se takoj prične z razgovori, oziroma sporazumevanjem in da se smatra, da morajo razgovori temeljiti na današnjem ustavnem režimu.

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Ob priliki komentiranja rezultatov občinskih volitev v Bosni in Hercegovini, so dajali prvaki političnih strank zelo značilne izjave. Eden izmed njih je izjavil: »Značilno je, da je vlada pri občinskih volitvah zmagala. Prve volitve so pokazale to, kar mi stalno zatrujemo. Pokazale so, da ljudstvo ne razume borbe KDK in da dobro pazi, kadar oddaja glas. Pri prvih volitvah se je to pokazalo. Pokazalo se bo to tudi pri naslednjih volitvah. Pri skupščinskih volitvah še bolj, kakor drugod. KDK bo vedela, da je zanjo samo velika sreča, da zdaj ne gredo na volitve.«

Audience in konference

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne je bil predsednik vlade g. dr. Korošec v dvoru. Ko se je vrnil, je imel v predsedništvu vlade daljši sestanek z g. Vukičevićem, s katerim se je razgovarjal o političnih vprašanjih. G. Vukičević se je nato sestal z g. Baričem. Nato pa se je razgovarjal dalje časa tudi z g. Davidovičem. G. Barič je bil istotako sprejet od Nj. Vel. kralja v audience. Popoldne je bil v audience pri Nj. Vel. kralju finančni minister g. Subotić.

Novo zasedanje oblastnih skupščin

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Nj. Vel. kralj je podpisal na predlog predsednika ministrskega sveta in otranjega ministra ukaz, s katerim se skličejo vse oblastne skupščine za dne 5. novembra v svojih glavnih mestih.

„Obzorove“ informacije

é Zagreb, 30. oktobra. (Tel. »Slov.«) »Obzor« prinaša iz Belgrada vest, da je vlada pristala na revizijo ustave, samo da je treba, da KDK pove, kaj želi in da je pred volitvami treba sprejeti proračun. »Obzor« pravi, da se g. dr. Korošec nikakor ni odrekel svojemu avtonomističnemu programu in pravi, da stoji na tem stališču tudi dalje. V Zagrebu se danes s temi glasovi spravlja v zvezo tudi današnja avdiencia g. dr. Korošca in g. Bariča. »Obzor« je mnenja, da se bo vprašanje ustave in splošne orientacije četvorne koalicije obravnavalo na prvi prihodnji seji šefov skupin četvorne koalicije.

Edino mogoč odgovor SDS

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) »Pravda« prinaša pismo brata zunanje ministra g. dr. Marinkovića Mihajla, v katerem le-ta ostro napada politiko SDS. Tej politiki očita: Čeprav ves svet ve, da je glavni cilj demokratske politike klevetanje vseh in vsakega. Preje ste klevetali Hrvatsko in Hrvate, sedaj pa klevetate Srbijo in Srbe. V tej državi, ki jo SDS tako brezvestno sabotira in ruši, sprejema vodja SDS in njihova žalostna družba največjo sinekuro, ker redno sprejemajo dnevnic, čeprav nikoli ne prihajajo v skupščino. Pribičević pa osebno prejema tudi poslaniške dnevnic in ministrsko plačo od države.

more pronikniti v dušo slovanskega otroka, da bi mogel z uspehom vsaditi vanjo večne resnice, ki zahtevajo posebno odprtost duše, najboljše metode, največjo duhovno sorodnost in sozvočje. Cerkev pa mora imeti tudi pred očmi, kako bo režim skušal v duhu te svoje prepovedi krščanski verski poduk sploh ovirati in obrezuspešiti, kjer ga bo delil v svojem duhovnopastirskem delokrogu njen zastopnik.

Sveta stolica je vedno junaško brez oziroma branila vero in njene vrednote pred vsakim izpačenjem in onečaščenjem, tudi proti nacionalizmu in njegovim pretencijam,

Spomenik našim junakom v Olomucu

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) V Olomucu je odpotoval minister za vere g. Dragiša Cvetković, da prisostvuje odkritju spominske kapele jugoslovanskim junakom, ki počivajo v bližini Olomuca na skupnem pokopališču. Za časa odsotnosti bo g. Cvetkovića zastopal minister za socialno politiko g. Barič.

Vilder napada Davidoviča

é Zagreb, 30. oktobra. (Tel. »Slov.«) Večeslav Vilder je napisal v »Riječi« uvodnik s podpisom »Skromni delavec«. V njem odgovarja na Davidovičev govor preteklega tedna v Belgradu in pravi, da se je leta 1927. pojavila presija od zgoraj proti parlamentarizmu in borba proti demokraciji. Ponovno se je okrnilo, kar si je pridobilo ljudstvo od leta 1903. Očitno je šlo za Davidovičevo glavo. On se je spočetka hrabro branil. Davidovič, ki je bil zastavonoša demokracije, je šel k radikalom, proti katerim je hotel prej organizirati akcije. Zato Vilder pravi, da ne morejo imeti Davidovičeve besede o enakosti in jugoslovanstvu pri nas sploh nobenega odmeva, ker so Davidovičeva dejanja nasprotna njegovim sladkim besedam.

Poljaki proslavljajo 10 letnico Češkoslovaške

v Varšava, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Poljski uradni krogi so se prav posebno udeleževali proslave desetletnice Češkoslovaške na Poljskem. Tako se je proslave v češkoslovaškem poslaništvu v Varšavi udeležilo 8 aktivnih poljskih ministrov z ministrskim predsednikom na čelu.

Zahval dr. Benešu

r Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaški zunanji minister g. Beneš je danes poslal zunanjemu ministru g. dr. Marinkoviću sledečo brzojavko:

»Njegovi Ekscelenci, zunanjemu ministru g. dr. Marinkoviću! Vlada republike je bila srečna, da je sprejela od Vaše vlade izraze tako toplih želj. Iskreno se Vam zahvaljujem. Vaša vojaška delegacija, ki smo jo z veseljem videli med sabo, ko je prisostvovala naši proslavi desetletnice, Vam bo povedala, kako globoko je ideja enotnosti in iskrenega prijateljstva obeh naših držav prodrla v naša čustva in srca. Beneš.«

proti vsakemu izrabljanju vere v nacionalistične namene. To je in bo tudi storila v obrambo katoliške vere, katoliškega verouka, katoliške duhovščine, ki podučuje in vodi k večnemu izveličanju slovanski narod v Italiji. Mi zato gledamo vanjo z zaupanjem in pričakujemo, da bo primerno večji nevarnosti tudi s primerno večjo energijo nastopila za najelementarnejšo pravico vsakega naroda: da on in njegovi otroci čujejo božjo besedo v svojem, svojo narodno dušo vezanem jeziku. To katoliško zaupanje in pričakovanje, ki ga krščanstva, katoliške Cerkve.

Historična seja slovenskih oblasti

Dostojanstveno in mogočno je slovenski narod z mnogimi svečanostmi prireditvami proslavil historični dan naše svobode, toda od vseh teh slavnostnih sej je bila brez dvoma najpomembnejša slavnostna seja ljubljanske oblastne skupščine. Ne samo vsled odlične udeležbe, temveč v prvi vrsti, vsled programa, ki je bil na tej seji izrečen in ki je in ostane najvišji slovenski program za vse čase.

Ni pa bil le izrečen najvišji slovenski program, temveč tudi trdno utemeljen, da ne potrebuje nobenega novega argumenta, da stoji pred nami kot iz granita izklesana resnica. Kajti »odkar je začel slovenski narod živeti svoje lastno politično življenje, je bila vedno zedinjena Slovenija veliki ideal Slovencev«, tako je na kratko podal historičen dokaz za zedinjeno Slovenijo predsednik ljubljanske oblastne skupščine dr. Natlačen in ta dokaz je neizpodbiten. Prav tako ko drugi dokaz, ki ga je za njim podal predsednik mariborske oblastne skupščine dr. Leskovar, ko je dejal: »Vsi Slovenci tvorimo eno duševno enoto, združeno tu v Ljubljani, v stari slovenski prestolici! ... Da se razkosati ozemlje v posamezne dele, ne da se pa razkosati narodna zavest, narodna miselnost, narodna duša.« Ta skupna zavest pa se more programatično formulirana glasiti le: Zedinjena Slovenija.

Historična zasluga obeh slovenskih oblasti je, da stopa slovenski narod v drugo desetletje svoje svobode z jasnimi in pogumnimi programom zedinjene Slovenije. Ta zasluga je tem večja, ker skuša gotova stranka z gojitvijo že davno zastarelega nasprotstva med Stajerci in Kranjci kovati političen kapital. Da so člani mariborske oblastne skupščine krepko nastopili proti tej nevedrni licitaciji na najnižje partikularistične instinkte, jim bo slovenski narod vedno hvaležen. Dosti maloštevilni je že slovenski narod in gorje mu, če bi dovolil, da bi mu še lastni ljudje umetno trgali njegovo ozemlje z novimi mejami. 29. oktober je pokopal vsak separatizem med nami in da ta njegova velika pridobitev ne ugasne, je pozitiven uspeh slavnostne seje obeh slovenskih oblasti.

A še večje priznanje moramo izreči zastopnikom naših slovenskih oblasti. Niso samo poudarili pravi slovenski program, niso ga samo najpopolnejše utemeljili, temveč pokazali so tudi pot, po kateri pridemo do njega. Ne z brezplodnimi ustavnimi prerekanji, ne z zagrizenim partizanstvom, temveč samo s solidnim delom in s stvarnostjo. S svojim delom sta obe slovenski oblasti dokazali, da ni njuno delo le v korist slovanskega naroda, temveč tudi v nič manjšo korist države. V samoupravah se izvaja konsolidacija države in čim večje bodo samoupravne pravice oblasti, tem večje bo tudi njih delo za konsolidacijo države. Le v interesu države je treba razširiti delokrog oblasti, ker z njimi se država utrjuje, ne pa razdira.

Da tako pojmujejo slovenske oblasti svoje delo, so dokazale z dejanjem, svojimi uspehi in zato imajo tudi pravico, da zahtevajo za sebe zaupanje. Nad vse dobro bi storili radičevski poslanci sebi in svojemu narodu, če bi po slovenskem zgledu podali isti dokaz za oblasti, ki so v njihovih rokah. Na zmotni poti so radičevci, če mislijo, da pridejo do svojih pravic le z zaletavanjem v Belgrad in motijo se, če polagajo vso važnost le na agitatorstvo. Uspeh je vedno le v delu, v stvarnosti, v tem, da zna delati, ne pa da vedno le govori.

In da znajo delati, sta pokazali obe slovenski oblasti in s tem pokazali pot naprej ne le slovenskemu narodu, temveč tudi hrvatskemu. Ali pa bodo današnji voditelji HSS dovolj pogumni in dovolj uvidni, da bodo temu zgledu tudi sledili? Ali bodo dovolj močni, da se emancipirajo od velike besede in postanejo moške dela?

Zopet je jasno postavljen slovenskemu narodu njegov najvišji politični ideal, zopet je jasno povedana pot, ki vodi do zedinjene Slovenije in da je to veliko dejanje izvršeno, je zasluga obeh slovenskih oblasti in zato je in ostane ponedeljkova seja slovenskih oblasti historična seja za slovensko politiko.

Ponosni smo na to, da je bila izvršena proslava 29. oktobra s tem pozitivnim dejanjem in polni zaupanja v bodočnost smo, ker je podan dokaz, da je slovenska politika realna in na trdem temelju. S programom zedinjene Slovenije je slovenska stvar vedno napredovala in bo tudi v bodoče.

Časopisni uspehi zbora KDK v Celju

Za naše nasprotnike iz KDK leži očitno ves uspeh njihovega celjskega zborovanja v številu prisotnih. Koliko jih je bilo, »Montags-Prese« je videla 2000 oseb obsegajočo dvorano polno, »Morgenblatt« jih je naštel že 2500, zagrebške »Novosti« in »Jutarnji list« sta prištetela še 500 tako, da bi jih moralo biti vsaj 3000, a slovenski demokratski listi se tudi s tem številom niso zadovoljili in so jih naštevili kar 4000, »Jutro« celo nad 4000. Po objektivnih ugotovitvah je dospelo iz ljubljanske smeri v vlaki okoli 1000 oseb, za katere bi mogel opazovalec soditi, da so prišli na zborovanje KDK. Med temi je bilo po »Jutrovem« sporočilu 500 zagrebških akademikov, v resnici pa je bilo teh omladincev le 300. Z mariborske strani je dospelo na zbor v vlaki komaj do 500 ljudi, iz Savinjske doline pa celo samo 400. Vlak, ki dospe okoli pol 15 na celjski kolodvor iz Ljubljane in ima v Zidanem mostu zvezo z Zagrebom, je dospel v Celje naravnost porazno prazen. Imel je nič manj kot 11 vozov nezasedenih. Isto je bilo s popoldanskim savinjskim vlakom, ki je imel kar okoli 30 vozov, pa jih je privozil v Celje v večini prazne. Razen v Zalcu in v Laškem ni bilo na nobeni postaji mogoče ugotoviti kakega posebnega živahnega vstopanja. Isto je vse lahko ugotovil objektivni opazovalec tudi pri odhodu večernih vlakov. Mogel bi pa to vse potrditi tudi celjski postajenačelnik g. Jakel. Videti je bilo dalje tudi do 40 demokratskih ljubljanskih akademikov, ki so dospeli v Celje s četrtinskimi voznimi kartami radi — znanstvene ekskurzije. Mnogo udeležencev — gotovo do polovice — je prignal firbec. Lep del udeležencev se je zadovoljil s tem, da je šel pogledat Mačka in Pribečeviča, nato jo pa zavil v krčmo, kar lahko potrdijo celjski oštriji. Saj je celo del najetih zagrebških omladincev raje pokušalo dobro kapljico v gostilni Jicha na Starem gradu, kot pa da bi poslušal vezanje otrob v Celjskem domu. — Kje je po vsem tem ostal narod, ki ga je prilegnila »ideja« politike KDK!

Celjski dom bi kmalu zgorel

Tako piše na široko tisk Žerjavove stranke, ker da je nekdo podtaknil ogenj z grdim namenom, da bi tako onemogočil »veličastni« shod KDK. Ni treba posebej poudariti, da je ta prepozna reklama za frazerski shod KDK čisto brez podlage, kajti šele v ponedeljek zjutraj je bilo opaženo, da so tule v kleti nekatere vreče. Jasno je torej, da so se mogle vreče vneti šele po shodu.

Vseeno pa radi priznavamo, da je bila v nedeljo zelo resna nevarnost, da se Celjski dom ne vname. Zakaj stara resnica je, da se slama silno rada vname in da je ni mogoče pogasiti. V nedeljo pa je bilo v Celjskem domu prazne slame kar na kupe in nekaj te slame se je pojavilo še v poročilu »Jutra« o celjskem shodu.

Zatorej gospodje od KDK, ne mlatite preveč prazne slame, ker drugače vam bo vsa čarobna stavba KDK še nad glavami zgorela.

Konfiscirani govor dr. Mačka

Celjski govor dr. A. Mačka je bil deloma konfisciran. Toda ne od drž. pravdnistva, temveč od »Jutra«. Na celjskem shodu je namreč dr. Maček govoril tudi o propale jugoslovenstvu. Ves ta del govora pa je »Jutro« kratkoma izpustilo. Bil je za esdeerske integralne Jugoslovane pač mnogo preveč neprijeten in zato da je »Jutro« kratkoma zaplenilo.

Novi apostol napredne fronte

Na celjskem shodu se je predstavil g. Svetozar Slovincem kot novi apostol napredne fronte. Vroče je priporočal napredno fronto in svoje priporočilo zaokrožil s to-le okroglo: »Vi morate postati apostoli napredne fronte v Sloveniji in dejati: Pripravljen sem dati glavo, a napredne fronte ne dam.«

Upamo, da bodo vsi napredni frontarji verno izpolnili nauk g. Pribečeviča, bomo potem vsaj dobesedno imeli napredno fronto z ljudmi brez glave.

Prav za prav pa smo imeli take frontarje tudi že preje.

Ljudevit Posavski s celjskega shoda

Po »Jutru« in tudi drugih verodostojnih pričah je pričel g. Ivan Pucelj svoj historičen govor v Celju tako-le:

»Danes teden je zborovala KDK v Sisku. Zborovala je na istih zgodovinskih tleh, kjer smo pod Ljudevitom Posavskim pred stoletji poginili Hasan ago v Kolpo.«

Ne vemo, zakaj so se g. Pucelju tako zamerali Kranjci in njegovi ožji rojaki, da jim hoče odvzeti več ko zaslužen slavo zmagovalcev pri Sisku. G. Pucelj, ki je doma blizu Turjaka, menda vendar ve, da so pri Sisku zmagali Kranjci pod poveljstvom Andreja Turjaškega. Še težje pa razumemo, zakaj se je g. Pucelj tako zagledal v Ljudevita Posavskega, da ga vidi še leta 1593. v bitki pri Sisku, ko je bil vendar že 823. umorjen v Srbiji.

Ali se je mogoče g. Pucelju tako zelo zamerala slovenska zgodovina, da je mahnil po njej kar z mesarico.

No, pa nič ne de. Imamo tako še enega novega zmagovalca, in sicer Ljudevita Posavskega s celjskega shoda, ki je razklal slovensko zgodovino.

Poziv Hlinke Čehom

v Praga, 30. okt. (Tel. »Slov.«) O priliki proslave desetletnice je slovaški poslanec Hlinka v spomenici pozval češki narod, da naj revidira svoje dosedanje razmerje nasproti slovaškemu narodu. Češki centralistični krogi naj izpolnijo slovaške zahteve. Češki narod naj revidira svoje stališče v verskih vprašanjih. Vsak

Čeh se je lahko v teh desetih letih prepričal, da slovaškega naroda ni mogoče traktirati niti s husizmom niti s poganstvom. Nezaslišano je n. pr., da gotovi češki krogi radi nesreče na Poriču nameravajo odstraniti Marijin steber na Staromestskih namestih. Čehi naj se učijo iz zgodovine.

„Zeppelin“ v viharju

v Newyork, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Zrakoplov »Graf Zeppelin« je danes takoj po polnoči srednjeevropskega časa preletel vzhodno točko Nove Fundlandije. Nekaterikrat je moral zrakoplov leteti v zelo slabem vremenu, vendar pa je bila smer vetra ugodna. Včeraj popoldne se je moral »Zeppelin« večkrat hudo boriti z nasprotnimi vetrovi, katerim se je skušal ogniti s tem, da je letal sik-sak in iskal raznih višin. Parnik »Mauretania« je opazil zrakoplov ob 13.15 srednjeevropskega časa na točki 45 stopinj 53' severne širine in 41 stopinj 40' vzhodne dolžine. Zrakoplov je brzojavil: »Na krovu je vse dobro.« Ker se torej nahaja že vzhodno od Nove Fundlandije, ima že za seboj največjo nevarnost velikega zračnega pritiska, ki se je

širil z deževjem in jugovzhodnimi vetrovi proti severovzhodu. Potniki v zrakoplovu so imeli gotovo zelo mrzlo vreme. Po daljšem presledku je brezžična postaja Chatham v državi Massachusetts pozno zvečer zopet dobila zvezo z zrakoplovom. Sodi se, da obseg viharja ni zelo obširen, vendar pa se zdi, da je plovba radi nasprotujočih si vetrov in različnih temperatur v raznih višinah zelo otežkočena. Na krovu ima »Zeppelin« tudi vtihotapljenega potnika nekega 16 letnega dečka, ki ima za seboj že zelo burno življenje in se je že nekoč tihotapsko peljal z neko ameriško vojno ladjo v Kanado. Dr. Ecker ga je sprejel prijazno in ga nastavil za pomivanje posodja.

Trgovinska pogajanja s Češkoslovaško

v Praga, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Pri češko-slovaško-jugoslovanskih trgovinskih pogajanjih je bila sklenjena okvirna pogodba. Tudi konzularna konvencija bo najbrže do konca tedna godna za podpis. Prihodnji teden se imajo pričeti tarifna pogajanja; tozadevne medsebojne želje in zahteve pa se še niso sporočile. V ostalem tudi ni izključeno, da se bodo tozadevna pogajanja začela še le po novem letu.

Bratianova izjava

v Bukarešt, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Ministrski predsednik Bratianu je izjavil, da je v splošnem zadovoljen z obema, v Berlinu dogovorjenima nemško-romunskima konvencijama. Besedilo pa je iz juridičnih razlogov pomanjkljivo. Danes sta se obe konvenciji nanovo sestavili v smislu Bratianovih ugovorov. Jutri ali pojutrišnjem se romunski poslanik vrne v Berlin, da tam predloži pogodbo z novim besedilom.

Demonstracije proti Herriotu

v Pariz, 30. okt. (Tel. »Slov.«) V zvezi s krvavimi dogodki v Ponsu je včeraj prišlo v Lyonu do demonstracij rojalistov proti Herriotu, kateremu so očitali, da je morilec. Tudi pri seji občinskega sveta, kateri je minister Herriot predsedoval, so se nadaljevale demonstracije in so demonstranti metali kamenje proti Herriotu. Prijetih je bilo 20 oseb, od katerih so tri oddali v zapore. Policist Cazet, ki je streljal, bo obtožen radi uboja in telesne poškodbe.

Incident na češko-madžarski meji

v Praga, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Madžarska obmejna straža je pod vodstvom častnika pri vasi Abovec prekorajčila češkoslovaško mejo, napadla nekega slovaškega kmeta in ga pretepla, ker je obdeloval njivo, katera mu je bila dodeljena radi agrarne reforme iz posestva nekega madžarskega veleposestnika. Radi tega se bo uvedla diplomatska akcija.

Angleški izvedenci v reparacijah

v London, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Kakor pišejo »Daily News«, smatrajo angleški izvedenci skupno reparacijsko vsoto 100—110 milijonov funtov, kakor se to piše v francoskih listih, za previsoko, tako da je Nemčija ne more plačati brez škode za svoj kredit in samo s svojo odgovornostjo za tranše.

Slovo našega tovariša

v Belgrad, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Snoči se je vršil v hotelu »Pri srbskem kralju« poslovilni večer v čast g. Schweigerju, ki je nočjo zapustil Belgrad. Večer so priredili inozemski časnikarji, ki so prišli k poslovilnemu večeru v obilnem številu. Med drugimi so bili navzoči g. Berkeš, zastopnik nemškega tiska, dalje g. dr. baron Naday ter dr. Hribovšek, ki so v napitnicah poudarjali priljubljenost, ki si jo je g. Schweiger pridobil ne samo med domačimi, ampak tudi med inozemskimi časnikarji. G. Schweigerju so želeli v nadaljnjem časnikarskem delu v Ljubljani najbolj uspehe. G. Berkeš, ki je prvi izrekel napitnico, je poudaril, da je vsem težko ob trenutku, ko g. Schweiger zapušča prestolico. Prosili so ga, naj odnese s seboj od vseh svojih tovarišev najboljše vtise in naj tudi v Ljubljani ohrani lep človeški in politični entuziazem, radi katerega je postal v Belgradu vsem tako ljub in drag. Upa, da se prijateljstvo, ki ga je sklenil v trudapolnem časnikarskem življenju, ne bo zrazilo, ker bodo srca ostala združena za vse življenje. — Sr. Vel. kralj je podpisal ukaz, s katerim se odlikuje g. Schweiger z redom sv. Save IV. stopnje.

Pred demaršo nemške vlade

v Pariz, 30. okt. (Tel. »Slov.«) V Parizu pričakujejo prihodnje dni demaršo nemške vlade pri zavezniških vladah, s katero naj se uvedejo pogajanja o reviziji Dawesovega načrta in o izpraznitvi Porenja. Nemški poslanik v Parizu von Högst se je vrnil v Pariz, potem ko se je v nedeljo razgovarjal z dr. Stresemannom, s predsednikom državne banke Schachtom. Kakor piše »L'Oeuvre«, je Schacht določen za nemškega delegata, guverner francoske narodne banke Morau za francoskega, Pirelli pa za italijanskega delegata.

Cerkvena slovesnost

v Milan, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Včeraj se je vršil slovesen vhod frančiškanov z generalnim ministrom Petrom Orlichem in rektorjem asiškega kolegija na čelu v zgodovinski samostan San Francesco iz Brescie, ki ga je vrnil Mussolini ob priliki 700 letnice sv. Frančiške s cerkvijo vred, iz katerega je bil frančiškanski red pregnan l. 1797. V samostan bodo sprejeli 30 učenec za inozemske misijone. Generalni minister Orlich se je vladi zahvalil za vrnitev.

Laško vohunstvo v Franciji

v Pariz, 30. okt. (Tel. »Slov.«) Francoska policija smatra, da je treba pred kratkim odkrite slučaje italijanskega vohunstva v južni Franciji pripisovati nekemu enotnemu načrtu. Že tretjič so bili tekom treh tednov aretirani Italijani radi vohunstva. Pri Maccanzaniju in Vanelliju dobljeni dokumenti pa niso posebne važnosti za francosko obrambo.

Drobne vesti

6 Split, 30. oktobra. (Tel. »Slov.«) Pri Braču se je potopila ladja »Rudnik«, ki je vozila kamenje. Škoda znaša okrog 120.000 Din. Ladja ni bila zavarovana.

Masarykova izjava. V intervjuju v »Daily Newsu« izjavlja predsednik Masaryk z ozirom na Rothermerovo akcijo, da se morajo pogodbe, katere je podpisala tudi Anglija, spoštovati. Angleška vloga je ta, da se ne bojuje, temveč da posreduje.

Samoumor z električnim tokom. Kjučavničarski pomočnik Karel Neuwirt in njegova nevesta sta izvršila samoumor v bližini Heiligen Kreuza pri Dunaju. Neuwirt je ovil svoji nevesti žico okoli vratu, sam pa je splezal na drog z daljnovidom, na katerega je pritrčil drugi konec žice. Struja 20.000 voltov je deklilo takoj umorila. Pomočnik je dobil težke opekline, nakar so ga spravili v bolnico, kjer pa dosedaj ni prišel do zavesti.

Razkol v socialistični stranki

KDK išče vsepovsod zavezništve in ker njene fraze o krvavem režimu med manj poučenimi množicami niso brez učinka, so mislili nekateri socialistični voditelji, da bo dobro za nje, če postavijo svojo revno politično juho k ognju KDK. In tako se je zgodilo, da sta sodruga Korač in Divac zahtevala, da se socialistična stranka Jugoslavije popolnoma postavi v službo meščanske KDK. V uradnih krogih JSS so bili proti temu, nakar sta sodruga Korač in Divac sklicala v Zemun sestanek svojih somišljenikov, na katerem so sebe proglasili za večino in kot pravo zastopstvo stranke ter na koncu z dolgo resolucijo izključili poslanca Petejana iz stranke. Petejanovi pristaši pa te izključitve ne priznavajo ter pravijo, da sta sodruga Korač in Divac v manjšini in da sta nastopila proti socialistični stranki, ker se vežeta z izrazito meščansko politično skupino.

V socialistični stranki je torej nastopil zopet nov razkol, ponoven dokaz, da je stranka izgubila načelnost in da je postala žrtve ekstratur svojih voditeljev.

Slovenci v Italiji

USODNA LETINA NA PRIMORSKEM.

Veliki Cosulichovi parniki so vozili iz Trsta v Buenos Aires enkrat na mesec in takrat so bili navadno napol prazni. Nekaj mesecev sem vozijo dvakrat na mesec in vselej so natrpani s slovenskimi fanti in dekleti. V telu pol leta je odšlo okoli 3000 ljudi. Na Krasu so prazne cele vasi; hiše, ki so je financirani pri izplačevanju vojne odškodnine cenila na 50.000, kupiš danes prav lahko za 5000 lir. Kaj žene cele mase slovenskega ljudstva v tujino? Res, da ne smemo podcenjevati pri kulturno tako visoko stoječemu ljudstvu političnih nagibov, ko je pritisk vedno hušji, vendar pa je gotovo, da beži slovenska masa iz nesrečne dežele pred lakoto. V resnici trka na vrata prava lakota. Tako slabe letine ljudje ne pomnijo.

Istra je že tretje leto malo pridelala. Žito je obrodilo razmeroma dobro, sena je bilo tudi precej; druge pridelke pa je pobrala suša. Krompirja je morda ena tretjina srednjega pridelka, fižola sploh nič, turščice so pridelali nekaj le tisti, ki so izredno globoko orali, drugi so jo mora požeti za živino. Vinski pridelek ne doseže niti lanskega, le kvalitativno ga prekaša. Letos je tudi drugod odločevala lega vinogradov. V osonjih ali nizkih legah je pridelek osrednje dober, v šibkejših zemljah pa je listje kar odpadalo. Najbolj je trpela Čičerija.

Še bolj kakor Istra je zadet Kras. Poleg suše je opravila toča svoje delo. Pšenica se je še dokaj obnesla, tudi sena je bilo nekaj; krompirja skoraj nič, fižola pa popolnoma nič, niti za seme. Ajda je uničila najprej toča, pozneje še zgoden mraz. Posebno na gornjem Krasu (od Sežane do Nabrežine) je napravila toča ogromno škodo. Terana bo polovico manj kakor lani; edino viničarji, ki imajo vinograde na vipaski strani, bodo imeli nekaj več. Turščice so Krasovci poželi zeleno za živino.

Na Vipavskem se je obneslo seno, tudi krompirja je bilo nekaj, fižola čisto nič. Turščica je obrodila le čisto ob Vipavi ali ob potokih, drugod nič. Vinski pridelek je splošno za tretjino manjši od lanskega, ki ni bil dober. Kmetje so splošno računali na boljšo letino. Grozdja je bilo dokaj na trtah, a mošta ni dalo toliko kakor druga leta.

Brda imajo nekoliko boljšo letino kakor je bila lanska. Lani je namreč uničila vse vinograde toča.

V Gorah je letina različna. Pas med Gorico, Čepovanom in Tolminom je hudo trpel radi suše, Idrija ne toliko. Med Tolminom, Cerknom in Bovcem pa je letina dobra. Sena je bilo precej in tudi sadja.

Najbolj so prizadeti vinorodni kraji in posebno še Kras.

Italijanske slavnosti na naši usunjeni zemlji.

Italijanski časopisi prinašajo kilometrske članke in dolgočasne opise fašistovski paradi na naši nesrečni slovenski zemlji. Hodili in vozili so se predstavitelji fašizma od vasi do vasi in odkrivali fašistične znake, vzdane v najrazličnejše cerkve, hiše, palače in bajte. Naši ljudje jim morajo biti za štafžo pri vseh teh komedijah in slednjič morajo z nečloveškimi davki plačati stroške za te parade in pogostilov nepotrebnih gostov. Italijani kaj radi zabavljajo brez naše prazne državne blaginje, sami pa ne vedo, kako bi rešili svojo državno polomo. Zato so letos po vsej državi agitirali za prostovoljno »milosčino« državi in so baje nabrali »prostovoljnih« darov za 150 milijonov lir. Višek rimskih slavnosti je tvorilo simbolično zažiganje državne zadolžnice za nabrano vsoto, ki jo je sam ministrski predsednik Mussolini vrgel v ogenj, na oltar domovine pred spomenikom Viktorja Emanuela v Rimu.

Smrtna kosa. V Firenci je umrl akademik Benko Bonè iz Sv. Križa na Vipavskem. V vojaški bolnišnici je služil kot sanitjec. Zbolel je 5. oktobra na slepihu. Dne 14. oktobra je bil operiran. Operacija se ni posrečila. Naslednjega dne je umrl popolnoma vdan v božjo voljo. Ob vzglavju sta mu bila dva slovenska dijaka v vojaški službi. Bonè je bil nadarjen in vzoren dijak. Truplo je bilo prepeljano v Sv. Križ, kjer se je vršil pogreb ob ogromni udeležbi dne 24. oktobra.

Premeščena učiteljica. Gdč. Mara Čotar, učiteljica v Brancu na Vipavskem, je te dni prejela odlok, s katerim je premeščena v Emilijo in sicer v neko vas, ki leži 900 metrov visoko. Zanimivo je, da nosi dekret prosvetnega ministra datum lanskega leta.

Novi zvonovi. Na račun vojne odškodnine so prejeli pretekli teden nove zvonove fare Renče, Gradišče in Sentviška gora. Novi zvonovi nosijo poveljni tudi tale napis: Italiani Deumque clara voce canens. Drugi napis v italijanskem jeziku ti pove, kdaj je avstrijski sovražnik ugrabil zvon in kdaj ga je Italija na novo vtila in poklonila fari. Še nedavno so se smeli staviti na zvonove napisi kakršne si je želel župnik in sicer tudi v slovenskem jeziku.

Poroka. V Idriji se je poročil rudniški uradnik Vladko Kos z gdč. Viko Brus iz Spod. Idrije.

Občinski tajniki odslovljeni. G. I. Lestan, občinski tajnik v Mirnu, je bil te dni odslovljen. Prav tako je mladi podežatek v Mirnu odslovil podtajnika Vencija. G. Lestan se je boril kot kapetan v legiji jugoslovanskih dobrovoljcev na solunski fronti. — V Dobrovem v Brdih je podežatek vrgel iz tajniške službe g. Viljema Sfiligaja. Pripravljajo se ukrepi še proti drugim slovenskim tajnikom.

Duhovniška vest. Č. g. Ellner je premeščen iz Vranje v Istri v Drago pri Herpeljah. Farar v Vranjah prevzame č. g. Gulič; obenem bo upravljal župnijo v Boljuni.

Pomanjkanje duhovščine. Danes ni na Primorskem fare, v kateri bi bila vsa duhovniška mesta zasedena. Dosti župnij je že, ki sploh nimajo duhovnika. Upravljajo jih duhovniki excurrando, ki morajo včasih peš po dve uri daleč. Najhuje je pomanjkanje v tržaško-koprski škofiji. Ta primanjkljaj se ne bo še leta in leta kril. Dasi delajo škofje z vso verno na to, da bi vzgojili novih duhovnikov, je število duhovniškega naraščanja še vedno zelo nizko. V gorškem bogoslovju, ki je edino za vse Primorsko, študira letos komaj 28 pripravnikov. V prvi letnik je vpisanih 15 dijakov, med njimi je 8 Slovencev in 7 Italijanov.

Dunajska vremenska napoved: Milo vreme bo trajalo dalje. Ni izključeno malo motenje lepega vremena. V južnih Alpah oblačno, od časa do časa dež.

Novosadska vremenska napoved. Oblačno in megleno. Od časa do časa dež. Na severu se bo pričelo počasni vedriti. Močnih vetrov ne bo. Temperatura se bo v vsej državi znižala.

Še o delu naših kulturnih organizacij

Na občnem zboru Prosvetne zveze, o katerem smo obširno že poročali, so podali svoja poročila tudi odborniki nekaterih edinic Prosvetne zveze, ki so kot take samostojne.

Delovanje Ljudskega odra

Je usmerjeno v dve smeri: na eni strani je Ljudski oder nekaka centrala vseh podeželskih odrov, na drugi strani pa je gledališče, ki v Ljubljani prireja predstave in gostuje tudi po deželi. Njegova naloga je torej eminentno kulturne važnosti.

Letos je Ljudski oder priredil pod okriljem Prosvetne zveze vzorno razstavo svojih iger, garderobe itd. Z uspehom je vprizoril v Ljubljani nekaj tedaj iger, s katerimi je gostoval tudi pri podeželskih odrih. Podpiral je društva z garderobo in igrami, katere jim je na željo izposojeval. Ljudski oder ima okroglo 50 rednih članov in kandidatov.

Izredne važnosti je

poročilo Svete vojske,

katero je občnemu zboru podal njen dejanski in idejni voditelj in organizator g. Lindič.

»Sveta vojska« ima 36 podružnic s skupno 3010 člani. Delovanje teh, kakor tudi ljubljanske centrale same je bilo izredno živahno in kaže, da se treznostno gibanje vendarle širi in po malem uveljavlja med ljudstvom. Centrala je v vsakem oziru stala svojim podružnicam in tudi drugim osebam ob strani z raznimi nasveti in informacijami glede protialkoholnega gibanja. Vložili smo na oblastva 139 vlog in protestov v raznih zadevah, ki tičejo našega gibanja. Treznostnih predavanj in brezalkoholnih tečajev je Sveta vojska priredila 107 pred 16.500 poslušalci. Raznih drugih protialkoholnih sestankov je bilo po raznih krajih 224. Naši potovalni zastopniki in kolporterji naših publikacij so skupno obhodili do 14.000 km, obiskali 1432 krajev, ter tako prišli v osebni stik z 20.850 osebami. Priredili smo tudi romanje in treznostno zborovanje na Trsat, katerega se je udeležilo 1672 oseb.

Ustanovili smo posebno gospodarsko ustanovo »Brezalkoholno produkcijo«, ki je samo v tekočem letu dosegla ogromen denarni promet v znesku 1.032.632 Din. Njen vložnik zapisnik obsega do 15.000 števil. Dali smo 1150 pismenih in 1430 ustvenih nasvetov glede pripravljanja brezalkoholnih pijač. Posredovali smo tudi v 98 slučajih pri ustanovitvi brezalkoholnih gostiln.

Treznostno glasilo »Prerod« se tiska že v 3000 izvodih, podobno glasilo za mladino »Mladi junak« celo v 9000 izvodih. Zanimanje za treznostni pokret in brezalkoholno produkcijo torej stalno in precej hitro narašča. Da bo naša ideja zmagala, ni nobenega dvoma več! Gre le še za vprašanje časa. Leta so v tem oziru dnevi, desetletja le kratke dobe. Eno je gotovo: našemu narodu bo zasijala lepša zarja bodočnosti le v treznosti! Zato strnimo vse sile za treznost slovenskega naroda!

O delovanju Slovenske straže,

te naše narodno obrambne organizacije, ki je zlasti v zadnjem času zelo agilno razmahnila svoje delovanje, je poročal njen tajnik.

Položaj obmejnih Slovencev se je po našem osvobojenju neizmerno poslabšal. Predvojno trpljenje vsega našega naroda se je s toterjo in tisočero preneslo na naše zaslužene brate. Njih položaj je danes naravnost obupen. Italijani so uničili že skoraj vse, kar je slovenskega. Stotisoč slovenskih otrok danes v šoli ne čuje več slovenske besede. Ves poek se vrši v italijanskem jeziku. Vsako prosvetno delo je oblastno prepovedano, razpu-

ščenih čez 300 slovenskih prosvetnih in drugih društev. Naši fantje in dekleta se sploh ne morejo in ne smejo več shajati. Zadržno zvezo so fašisti enostavno zasedli. Posojilnice in druge zadruge usužnjujejo, da bi jim pri njih raznarodovalnem delu pomagale. Vrgli so duhovnika iz šole, slovenske pridige tudi v cerkvi niso dovoljene več...

Ali se smemo mi Slovenci brez pridržka veseliti desete obletnice osvobojenja, dokler je polovica našega naroda v tako obupnem položaju? Dokler naša javnost nad usodo naših bratov samo sentimentalno zavija oči, nismo še ničesar storili. Treba je žrtvev in gmotne podlage. Slovenska straža nujno potrebuje sredstev, da bo mogla razviti dobro organizirano propagando v naši in tuji javnosti za naše trpeče ljudi v okovih tam preko...

S tem poročilom je bil tozadevni dnevni red izčrpan, ter je bil nato, kakor smo že poročali, občni zbor Prosvetne zveze zaključen.

Popoldne ob 3 pa se je vršil v beli dvorani Uniona

občni zbor slov. kršč. ženske zveze,

katera zveza obstoja kot samostojna organizacija šele nekaj let. Pred tem občnim zborom pa je imel univ. prof. dr. M. Slavič kot predsednik Kulturnega sveta zelo zanimiv referat

o Katoliški akciji

pri nas in po drugih državah. Podrobno je očitral namene in delovanje te, v zadnjih letih iz žive potrebe vzrasle centralne ustanove vseh naših katoliških organizacij, ki svojemu namenu prav dobro služi in v zadovoljstvo vseh novih central opravlja določene mu posle.

Predsednica SKŽZ ga. Dolenčeva se je nato govorniku za njegova izvajanja zahvalila in otvorila občni zbor. Poleg poročila ge. predstavnice je o delovanju SKŽZ v preteklem letu poročala nje tajnica gd. Novak. Iz njega razvidimo, da je odbor razpravljaval o vseh važnejših ženskih vprašanjih na 21 sejah. Kongresa Nar. ženskega saveza v Palichu pri Subotici se je udeležila zveza po svoji predstavnici. Organizirala je nekoliko praktičnih gospodinjstvih tečajev po deželi ter tečaj za ukuhanje sadja na Viču. Zveza združuje v sebi 24 odsekov z 6533 članicami. Prirejala je tekom zime v Akademskem domu tedenske pravilne večere za naše malčke, za prihodnje leto pa ima v programu, ustanoviti v Ljubljani marijnetno gledališče. Tudi letos je zveza organizirala romanje na sv. Višarje. Udeležilo se ga je 893 oseb, mnogo pripravljenih pa je moralo ostati doma. Za te smo hoteli organizirati drugo romanje, ki pa od Italijanov ni bilo dovoljeno.

Največja naša prireditelja je bil letos brez dvoma Materinski dan v ljubljanski operi, ki je nad vse pričakovanje dobro uspel. S to prireditvijo je bil združen tudi protest proti preganjanju katoličanov v Mehiki.

Letos se nam je končno posrečilo urediti v Ljubljani vprašanje zavetišča za dekleta brez službe in ona, ki na službo čakajo. Doslej je to zavetišče sprejelo že 750 oseb. Ima tudi še malo knjižnico, ki jo je pomagala osnovati Prosvetna zveza.

Denarno stanje SKŽZ je ugodno in izkazuje znatno denarno premoženje. Prometa je zveza imela čez 80.000 Din.

Po poročilih se je vnela zanimiva debata o vprašanju primerne ženskega lista za odrasla dekleta in žene. Doslej takšnega ženskega lista nimamo, ker »Ženski svet« zavedno katoliško žensko odklanja. List namreč zastopa nasprotno kulturno smer, zagovarja stvari, ki jih katoliška žena ne more odobravati.

v jeziku, ki ni iz te zemlje. »La santa Vergine...« odmeva po prostorni cerkvi. Oblastni hodijo po božjem hramu, kakor bi hoteli vsemu svetu pokazati, da so na svojem. Rado vedno ogledujejo vsako malenkost: spovednice, ki samujejo ob stenah, prazne klopi, ki stoje sredi velike cerkve kakor na trgu, prašna zagrinjala, ki služijo sliki Matere božje za ozadje in vse hvalijo: »svojo« umetnost, »svojo« podjetnost, »svojo« tehniko in svojo Italijo. Za oltarjem ugibajo, zakaj je bila prinesena ta ali ona podoba, in kakor pregledniki iščejo z očmi po steni, koliko je še slovenskih napisov in od kod so. Preden odidejo z gore, se še pomudijo pri stojnicah, kjer potrpežljive ženske ponujajo romarjem podobice, svetinje, rožne vence. In če jim pri izbiranju pride pod roke podobica ali svetinja s slovenskim besedilom, jo s prezirljivo gesto in surovo psokov »schiaivone« odklonijo. In praznih src se vračajo domov.

Pa so še drugi romarji, teh je pa najmanj. Ti so namesto procesij Kraševcev, Vipavcev, Čepovancev, Tolmincev, ki so nekdanj hitele v to pribežališče na gori. Molče prihajajo, kakor bi šli za pogrebom. Ni več slovenske pesmi, ker oblasti je ne slišijo rade, toda srca govori in tožijo. Ko pridejo v cerkev, se zberejo okrog spovednice zadnjega slovenskega spovednika. Potem se še pokrepečajo s sladkim Kruhom, ki ga je dobri Oče pripravil svojim otrokom. Nato se pogovarjajo z Bogom in njegovo Materjo, kakor nekdanj, ko cerkev še ni bila tako široka in dolga in hladna kakor tujnica. Oči jim gorijo ob pogledu na sliko Kraljice, ki je bila begunka kakor oni in ki jih edina še sprejme prijazno in ljubeznivo, ko je vse drugo tuje in osorno. In ob pogledu v bodočnost pristržno prosijo: »Marija, varuj nas!« Ko stopi pridigar na prižnico, se oči vseh upro vanj, toda

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 31. oktobra. Volbenk, Krištof, Lucila, Nemezij.

Osebnosti

★ Odlikovanja. Z redom sv. Save IV. stopnje je odlikovan g. František Chvatal, ravnatelj Kolinske tovarne v Ljubljani; z redom sv. Save V. stopnje pa g. Antonin Balatka, dirigent opere v Ljubljani, in gg. Franc Bureš ter Ivan Knop kot predsednik, oziroma podpredsednik Češkega kluba v Mariboru.

★ Umrl je dne 28. t. m. po daljši mučni bolezni g. Andrej Majcen, višji sodni oficial v Krškem v 48. letu starosti.

★ Iz vojaške službe. Na službo v poveljstvo somborskega vojnega okrožja je odrejen pehotni kapetan II. razr. Josip Slogar; za poveljnika 6. čete 4. pehotnega polka pehotni kapetan I. razr. Mirko Gregorič; za poveljnika 2. čete 5. peh. polka pehotni kapetan I. razr. Zvonimir Župančič; za vršilca dolžnosti poveljnika 9. čete 7. peh. polka pehotni poročnik Dragotin Solar; za poveljnika 1. čete 9. peh. polka pehotni kapetan II. razr. Vladimir Kremzir; na službo v štab 2. peh. polka pehotni poročnik Anton Lovrič; na službo v štab 9. peh. polka pehotni kapetan II. razr. Slavko Skoliber; za vršilca dolžnosti poveljnika šolskega eskadrona konjeniške šole konjeniški kapetan II. razr. Miroslav Šlaher; za pobočnika 1. konjeniške brigade konjeniški kapetan I. razr. Ludovik Lešner; na službo v poveljstvo somborskega vojnega okrožja konjeniški major Slavko Petruhar; na službo v poveljstvo banjalučkega vojnega okrožja konjeniški kapetan I. razr. Borislav Kiš; na službo v glavni generalštab topniški kapetan II. razr. Alfonz Tomineš in za vodnika 2. bitoljskega orožniškega voda orož. kapetan II. razr. Ivan Srdoč.

★ V naše državljanstvo je sprejet Avgust Krivec, delavec iz Topolšice.

Ostale vesti

★ Gorostasna nevednost nekega okrajnega glavarja. Neki okrajni glavar je nedavno pri svojem uradovanju trdil, da je sok iz borovnic — alkoholna pijača. Dotični okrajni glavar tudi ni na jasnem, da podeljuje dovoljenje za brezalkoholne gostilne obrtna oblast I. stopnje itd. Naj bi g. veliki župan ljubljanske oblasti ponovno okrajnim glavarjem pojasnil, kako je pri takih prošnjah postopati. Najmanj, kar zahteva ljudstvo od uradov, je to, da treznostnega pokreta vsaj ne ovirajo. — J. Lindič.

*Vezati pakete
z motorizom Grosuplje
= biti zadovoljen!*

vati. »Vigred« pa je vzgojni list, namenjen predvsem mladim dekletom.

Občni zbor SKŽZ je pokazal velik razmah našega žensstva. Bil je zgovorna priča, da hoče tudi katoliška žena po svoje prispevati k splošni kulturni naroda, zlasti pa k njegovim praktičnim potrebam vsakdanjega življenja.

po prvih besedah jih razočarani povesijo. Božje besede, ki je za vse, ne razumejo. Vedo, da hodijo misijonarji po svetu in da jih vsi, zamorci v Afriki in Kitajci v Aziji in najbolj pozabljeni Indijanci v Ameriki slišijo v svojih jezikih oznanjati velika dela božja (prim. Apd 2, 12), le njim, samo njim, ki že toliko let hodijo na Sveto goro, se oznanjujejo v tujem jeziku. Zato se počasi, s sklonjenimi glavami, pomikajo proti vratom. Zunaj nekoliko postoje na gorkem solncu in nehoti jim gredo oči za Sočo, kateri sedaj pravijo Isonzo, na Tolminsko, proti Kobaridu in Bovcu, od koder so včasih znanci in sorodniki hodili romat na Sveto goro, kateri danes pravijo Monte santo. In v nekem domotožju se še enkrat ozrejo nazaj na cerkev in ko ugledajo nad vrati blesteči napis: »Ego autem steti in monte sicut prius« (jaz pa stojim na gori kakor prej) in grozečo razpoko, ki je zazijala na novi stavbi med pročeljem in desno steno, in zid, ki se je odkrušil pod žlebom in padel na tla, in kamene, ki se krušijo iz oglov in žalostno kažejo, da je bila cerkev postavljena zgolj z rokami, brez srca in da se je rokam mudilo za dnino, ko vidijo vse to, tedaj še bolj bridko začutijo, da ni vse tako »kakor prej«, da je »zginila od sionske hčere vsa njena lepota« (Jer. Zal. 1, 6). Še nekaj »spominčkov« nakupijo, tiste, ki so jih prejšnji romarji zaničevalno odklonili, nato pa se resnih obrazov napatijo proti domu. Zdi se, kakor da se poslavljajo od ljube Matere na Sveti gori za dolgo, dolgo... In misli so jim podobne onim judovskega preroka: »Pomisli Gospod, kaj se nam je prigodilo! Minulo veselje našega srca, naša radost se je v žalost spremenila. Zato je bilo žalostno naše srce, zaradi sionske gore. Ti pa, Gospod, ostaneš večno. Tvoj prestol od rodu do rodu.«

★ Oblastni odbor mariborske oblasti v Mariboru bo v sadni dobi 1928-29 v vseh oblastnih trtnih in drevesnih nasadih oddajal vinske trte in sadna drevesa. Tozadevni razglas z vsemi podrobnimi navodili in pojasnili so prejela vsa županstva mariborske oblasti, kjer so na razpolago in v vpogled zanimancem.

★ Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove. Zbornica za TOI v Ljubljani razpisuje za 1928 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove več ustanov po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za TOI v Ljubljani do 31. novembra 1928. Priloži naj se jim od občinskega in župniškega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

★ Poštna hranilnica je uvedla v denarnem prometu z Madjarsko poleg virmanskega prometa še izplačevanje v gotovini pod istimi pogoji, ki veljajo za izplačila v gotovini v druge države. Vsa pojasnila daje brezplačno poštna hranilnica v Belgradu in nje podružnice v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Skoplju.

★ Otvoritev brzojava in telefona Škofljica. Dne 24. oktobra t. l. sta bili pri pošti Škofljica (okraj Ljubljana) otvorjeni brzojavna postaja in telefonska centrala.

Žrtev fašizma

Dne 25. t. m. ob 2. popoldne je umrl visokolec Drago Bajec na potu iz Padove v Gorico kot žrtev fašističnega nasilja. Rojen je bil v Vipavi 1904, študiral je gimnazijo v Kranju, potem je prekinil študije in služil pri vojakih v Italiji. Dopisoval je »Čuku na palci«. L. 1926 so radi nekoga članka v »Čuku« aretirali urednika Bevka. Po garnizijah so uvedli preiskavo. Na podlagi nekega pisma so aretirali Bajca in ga premestili v Neapelj, nato pa v Cartanzaro v Kalabriji, kjer je bil poldrugo leto v strogem zaporu. Potem so ga privedli v Trst pred vojaško sodišče, kjer je dobil še en mesec zapore. Nato je maturiral. L. 1927 je vstopil v uredništvo »Edinosti« v Gorici in se vpisal na vseučilišče v Padovi. Bil je najmarljivejši narodni delavec in radi tega izpostavljen šikanam in zasledovanjem. Radi zaporov, preganjanja in pretepanja v zaporih je njegovo zdravje oslabevalo. Te dni bi moral biti konfiniran, pustili pa so ga še v Padovo na izpit. Na goriški postaji ga je ustavil policijski agent. Drug agent pa ga je spremil v vlak, kjer ga je pokazal nekemu železniškemu miličniku, v Padovi pa so ga že čakali policijski agenti. Tam je zbolel. Ponoči je zbežal iz Padove v Benetke in od tam do Tržiča. Na potu domov je prišel samo do Gorice, kjer je obležal. Ljudje so ga našli umirajočega. Zdravnik ni mogel ugotoviti vzroka bolezni. Veselje v fašistovskih vrstah radi tega je veliko. Širijo se vesti, da so ga ubili fašisti, oziroma ga zastrupili.

Nesreča na Jezerskem

V torek dopoldne se je vozila večja družba lovcev na Jezersko. Član te družbe je bil tudi g. Emil Mally iz Tržiča, ki je šofiral avto. Hotel je obrniti avtomobil, pri tem se mu je pripetila huda nesreča. Ko je obračal avtomobil, se je ta nagnil in prevrnil. Avto je padel na g. Mallyja ter mu zlomil ključnico na desni rami. Rešilni avto iz Kranja je šel po ponesrečenca, zdravnik dr. Bežek pa mu je nudil prvo pomoč.

★ Tifus v okolici Siska. V Letovaniču pri Sisku so oblasti ugotovile okrog 20 slučajev tifusa. Po zdravniškem mnenju je vzrok te epidemije slaba voda. Zdravniki so cepili proti tifusu že okrog 20 ljudi.

★ Nevihta nad Jadrantom. V nedeljo popoldne in ponoči je divjala nad Sušakom, hrvatskim Primorjem in nad vsem srednjim Jadrantom velika nevihta. Voda v Rečini (med Sušakom in Reko) je narasla za več metrov in dosegla most. V Sušaku je poplavljenih več kleti, Gasilec so takoj priskočili na pomoč in črpali vodo iz kleti. Tudi v šibeniški okolici je vladala velika nevihta s silno burjo. Parniki so imeli velike zamude. Italijanski parnik »Molfetta« je priplul iz Benetk v Šibenik s sedemurno zamudo. Nesreče na morju ni bilo.

★ Umor iz zasede. Na poti iz vasi Gorštaka v Dugo res je bil te dni izvršen zahrbtni umor. Neki Protulipac je že dalj časa živel v sovražstvu s svojim vsakom Brozičem. Te dni ga je počakal na poti v gozdu in ga z lovsko puško ustrelil. Protulipac je bil aretiran, izgovarja pa se, da je hotel streljati na zajca, pa je pomotoma ranil svojega svaka.

★ Vlom v švicarski konzulat v Zagrebu. V noči od 28. na 29. t. m. so neznani vlomilci

Gospodom

nudi krasne suknje

Fran Lukič, Ljubljana

Stritarjeva ulica

Najfinejši izdelek ob najnižji ceni!

Romar:

Sveta gora

Kako zapuščeno je mesto, sicer polno ljudstva; kakor vdova je postala gospa narodov.

(Jer Zal 1, 1.)

Cerkev na gori! Ni razkošna, toda baš v svoji preprostosti veličastna in lepa. Dom nebeške Kraljice, pribežališče grešnikov za vso Goriško in še čez. Vsako nedeljo je cerkev polna. Vsaka steza in vsaka pot vodi svojo procesijo. Sami romarji. Kraševci, ki jih je Bog obdaril z burjo in kamenjem in dobrim srcem, Šenbiji in Vipavci, ki se s priimki obkladajo, in Tolminci, ki jim Pregelj ne da miru, in Kobaridci in Bovčani — vsi, ki s težavo kopljejo kruh iz skope zemlje in ki poznajo Mater na gori. Dom je poln trudnih romarjev. Vseh oči so uprte Vanjo, ki stoji med belimi svečami z otrokom v naročju, prijazna in dobra kakor le mati. In pesem kipi proti oltarju: »Marija, varuj nas!«

Toda, »zdaj vse minulo je«. Sicer še stoji cerkev na gori. Iz trdih žuljev našega ljudstva je vzrastla na razvalinah prejšnje cerkve ogromna bazilika v hladnem razkožju, velik prostor brez srca. In lepše ceste vodijo na goro kakor prej. Pa ni romarjev. »Pota na Sion žalujejo, ker ni nikogar, da bi prišel k praznovanju.« (Jer. Zal. 1, 4.)

O, saj še pridejo! Tisti, ki jim je delavnik pričakovanje nedelje in nedelja samo izletni dan. Kakor oblastniki se razgledujejo z gore po soški dolini in oči jim prevzetno plovejo po solnčni ravani proti jugu in samozavestno molijo: »Madre Italia.« Ko se še okrepčajo v gostilni, je njihova božja pot opravljena.

Pa tudi romarji še pridejo. Ni jih veliko, pa več kakor prvih. V procesiji pridejo po gori in litanije pojo. Tudi v cerkvi pojo, pa

Pride Kralj kraljev

vdrli v prostore švicarskega konzulata v Zagrebu. Načeli so veliko blagajno, kateri pa niso mogli do živega radi svojega neprimerne orodja. Pač pa so vlomili v sosednji sobi v predal in odnesli 5000 Din gotovine, nakar so pobegnili. Vlomilci so bili pri delu zelo previdni, kajti od stanovalcev poslopja ni nihče slišal ponoči najmanjšega ropota. Policija je posnela nekaj prstnih odtiskov, ki so jih tatovi kljub svoji previdnosti pustili. Najbrže gre za delo iste vlomilske tolpe, ki že dolgo vznemirja Zagreb.

★ **Vlak povozil triletnega otroka.** Na progi Vinkovci—Subotica so našli mrtvo triletno hčerko železniškega čuvaja Klaro Milčevićev. Otroka se je igral na progi in ni slišal ropota brzovlaka, ki ga je povozil.

★ **Krst na postaji.** V osebnem vlaku, ki je vozil v nedeljo zvečer na progi Šid—Tovornik je prišla na svet mala Slovenka. Leopoldina Les iz Trbovelj je njena mati. Malo Slovenko so krstili na železniški postaji v Vinkovcih, bota pa ji je bil železniški detektiv Andrija Osmerčič.

★ **Acetilska svetilka ubila dijaka.** Pred dnevi se je pripetila v Bjelovaru pred gimnazijskim poslopjem grozna nesreča. Nekako ob 6 zvečer je prišel h kostanjarjski stojnici 12letni gimnazijec Dirnberger. Naenkrat je kostanjarjeva acetilska svetilka eksplodirala in raznesla dečku glavo. Grozna smrt mladega dijaka je vzbudila v Bjelovaru splošno sočutje.

Ne zamudite

znatnega popusta na vsa oblačila, pri
Jos. Rojina, Ljubljana.

★ **»KLEOPATRA«.** Spisal H. Haggard. Zgodba o kraljevskem Egiptanu Harmakisu, njegovem padcu in maščevanju. Iz angleščine prevzel Josip Poljanec. Ta zanimiv roman je izšel kot 28. zvezek Ljudske knjižnice v zalogi Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani, in stane vezan 40 Din, broš. 28 Din.

★ **»LJUDSKA SAMOPOMOČ«.** Na Vseh svetnikov in Vernih duš dan, ko posejamo grobove dragih rajnih, se nam vzbujajo ne-hote vrline in tudi gorja po naših umrlih. Ne-broj žalostnih solz je mnogim povzročila njih smrt in niso se bile te izbrisane, nastale so še hujše skrbi, kako bomo zanaprej urejali naše gospodarstvo. Kjer je zapustil rajni do-volj blagostanja, je vprašanje lažje rešiti, kjer pa tega ni, kakor je to navadno, so po-stajale gnotne skrbi za vsakdanje življenje mnogokrat neznosne. V takih odnošajih bi bilo vsem ostalim, po mogoče brezskrbno umrlim, jako pomagano, ko bi bil rajni član kakšnega podpornega oziroma pogrebnega društva, ka-kor ga imamo v »Ljudski samopo-moči« v Mariboru. To društvo šteje danes že nad 10.000 članov iz vseh slojev Slovenije, ter je izplačalo v tekočem letu približno 200 tisoč dinarjev podpore ostalim opravičencem. Ker ura smrti ni nikomur znana, ne odlagajte torej s pristopom v to prekoristno društvo, ki sprejme do nadaljnjega še vse zdrave osebe do 50. leta. Komur so naša pravila še neznan, naj zahteva še danes pristopno izjavo. Pro-simo čimprej naš tozadečni oglas.

★ **NOGAVICE, rokavice in pletenine** se dobe v veliki izbiri pri trdki Prelog, Ljublj.

★ **PLAŠČKE otroške in dekliške, le du-najski krog, nudi ceno Kristofč-Bučar, Stari trg 9.**

★ **ZLATI IN SREBRNI ČEVLJI** iz bro-kala ali usnja se krasno narede z Braunsovo zlato in srebrno Vilbravo barvo. Tudi iz navad-nih platnenih čevljev dobite najlepše čevlje za ples in zabavo. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

★ **KRASNE LESENE JASLICE** se dobe v Prodajalni K. T. D. (H. Ničman) v Ljubljani, in sicer v več velikostih. Prav primerne za cerkve in kapele, ker je fino ročno delo. Zato opozorjamo gg. župnike, naj si jih blagovolijo ogledati.

★ **BOLEČINE IN TISČANJE V ZELO-DCU, ZAPRTJE, GNILOBO V ČREVESU, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi, kdor pije naravno »Franz-Josef-grenčico, en kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavnih pravijo, da je treba »Franz-Josef-vodo toplo priporočati kot zelo smoteno, do-mače zdravilo sredstvo. Dobiva se v lekar-nah, drogerijah in v specializiranih trgovinah.**

★ **CENENO PA DOBRO URO** si nabavite po ilustriranem brezplačnem ceniku urarske veletrdnice Anton Kiffmann, Maribor 40 b.

Šodi SLS.

Dr. Hohnjec je v nedeljo 28. oktobra po-ročal na shodu SLS v Negovi pri Gornji Rad-goni. Zboru, ki je bil prav dobro obiskan, je predsedoval župan Klemenčič iz Ivanjev. Zbrani volčevi so poročilo svojega narodnega poslanca vzeli z velikim odobravanjem na znanje ter so izrekli popolno zaupanje poslan-cem Jugoslovanskega kluba in predsedniku vlade dr. Korošcu.

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo imata Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

○ **Odlikovanje.** Nj. Vel. kralj je odlikoval z redom sv. Save III. stopnje glavnega ured-nika »Slovenca« g. Franca Terseglava. Z re-dom sv. Save IV. stopnje je odlikoval doteda-njega dopisnika »Slovenca« v Belgradu gosp. Viktorja Schweigerja.

○ **Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«** je imelo te dni svoj redni letni občni zbor. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvid-no, da si je društvo v preteklem letu precej opomoglo. Društveni pevovodja je razvil svoj program za bodočo sezono ter pozval vse član-stvo, da ga v uresničenju začrtanega progra-ma podpira s tem, da redno poseja pevske vaje. Društvo si je začrtalo za bodočo sezono zelo lep program, katerega bo pod spretnim vodstvom svojega pevovodje tudi gotovo izvr-šilo. Pri volitvah je bil izvoljen soglasno za predsednika g. Rado Šturm, v odbor pa sle-deči gospodje: dr. Franc Logar, Ignacij Širca, Jože Mavrič, Josip Lončar, Janko Bizilj, Ro-man Petrovič, dr. Josip Kovačič, Drago Lo-žar, Franc Poženel, gdni Karolina in Minka Gril in gospa Sernečeva. Pevovodja ostane g. dr. Dolinar. Izpremenila so se tudi društvena pravila. Občni zbor je pokazal, da stopa pevsko društvo »Ljubljana« zopet med vodilne naše zборе.

○ **Poroka.** V križanski cerkvi se je poro-čil g. dr. Željko Jeglič, nadkomisar želez. di-rekcije, z gđ. Marijo Mercedes Globočnik, hčerko g. majorja Frana Globočnika. Poročil ju je gospod prior Valerijan Učak.

○ **Na svetovnem kongresu brivcev na Dunaju** je dobil pri ocenjevalnem friziranju dam II. nagrado (srebrno kolajno) g. Metod Podkrajšek, sin znanega in uglednega briv-skega mojstra v Ljubljani.

○ **Oblastna inspekcija dela v Ljubljani** se dne 2. in 3. novembra t. l. seli v nove poslovne lokale v palači Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta ter radi tega ta dva dneva ne bo uradovala.

○ **Ljudski oder v Ljubljani** vprizori jutri na praznik Vseh svetih ob pol 8 zvečer Raupachovo žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Občinstvo se opo-zarja, da se igra to sezono ne bo več ponovila, zato naj si pravčasno poskrbi vstopnice, ker je za iste že sedaj veliko zanimanje. Predprodaja se vrši danes celi dan pri društveni nabavni zadrugi v Ljudskem domu, I. nadst.

○ **Vstopnice za 2 koncerta pevskega društva »Ljubljanski Zvon«** (11. nov. t. l. dopoldne mladinski koncert, 12. nov. t. l. zvečer koncert za vso jav-nost, obakrat v veliki Unionski dvorani) se dobe v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

○ **Ljubljanskim pevskim zborom!** Na dan Vseh svetih pojo združeni zbori ob 3 pop. na poko-

Maribor

□ **Obiskovalce grobov na mariborskih poka-pališčih** bomo letos šteli. Zanimivo je vedeti, koliko občinstva poseja svoje drage pokojne. Za to šteje prosimo majhnega prispevka v nalašč za to pri-pravljene nabiralnike, ki jih bodo imeli z znakom opremljeni nabiralci. Naj bo majhen dar v namen zdravja še živečega člana ali v spomin pokojnega, vam prežgodaj vzete. Oprostite, da nadleguje spet Podporno društvo za revne učence v Mariboru.

□ **Počastimo žrtve padlih in umrlih vojakov.** Prvi november, dan Vseh svetih in dan posvečen spominu reznih. Mnogiče bodo ta dan romale na pokopališče, krasile s cvetjem in prižgale svečke na grobovih svojih dragih. Na mariborskem mestnem pokopališču v Pobrežju pa spi več tisoč vo-jakov vseh narodnosti in ver. Daleč jim je domo-vina; ne bo njihovih sivocev, da bi jim okrasili grobove in prižgali svečke. Združenje vojnih inva-lidov v Mariboru si je vzelo v nalogo in skrb, da s pomočjo vojaštva in delavcev mestne občine ure-di in okraši zapuščene vojaške grobove; to delo lepo napreduje ter bo te dni končano. Tudi svečke se bodo prižgale in položili se bodo veni v spomin umrlih in padlim vojakom. Združenje vojnih inva-lidov v Mariboru se tem potom obrača na meščan-stvo in prebivalstvo mesta Maribor in okolice z vpludno prošnjo, da ne gre praznih rok mimo mize, ki bo postavljena pri vходу na pokopališču, da bi vsaj zmajnim zneskom prestovoljno prispevali za kritje ureditev vojaškega pokopališča. Naproša se tudi prebivalstvo, za naklonitve raznega cvetja in zelenja za okrasitev in oknjanje vojaških grobov, katero se naj odda pri pokopališkem pazniku na Pobrežju. Končno prosimo za udeležbo svetčanosti s pričetkom ob 15 v fast in spomin preminulim v svetovni vojni in počivajočim vojakom.

□ **Gostovanje ljubljanske opere v Mariboru** se žal ne vrši, ker so stroški za tako gostovanje preveliki. Ljubljanska uprava je namreč stavila zahtevno 13.000 Din v nadi, da dobi prost prevoz za ves svoj aparat iz Ljubljane v Maribor. Ker tega ni dosegla, bi stalo gostovanje še 6000 Din več, kar pa presega mariborske razmere. Ze vplačana vstopnina se dobi pri blagajni nazaj.

□ **Krščanska ženska zveza** ima v nedeljo dne 4. novembra ob 6 zjutraj v stolnici cerkveno po-božnost s skupnim sv. obhajilom.

□ **Umrli** je 66letni zidar Čergulj Jurij. Po-greb bo v petek ob 15.

□ **Jekleni Ferdinand** in njegova smola. Pred osmimi dnevi je bil v Mariboru, včeraj pa se je zopet pojavil na mariborskih ulicah. Kako to? so se spraševali ljudje. Saj ni mogel priti že iz Rima nazaj. Ja, jekleni Ferdinand je s svojo dvo-prežno kočijo prišel do Postojne, kjer pa so itali-janski cariniki zahtevali vsoto 4000 lir. Jekleni Ferdinand se je nemalo začudil radi te zahteve ter se osebno obrnil na nemškega konzula v Trstu, ki mu je svetoval, naj ne vplača 4000 lir, ker jih ne bo dobil nazaj in naj se rajše vrne v Jugosla-vijo, kjer ga bodo lepo sprejeli. Jekleni Ferdinand je na svojem povratku prišel v Maribor ter nada-ljeval včeraj pot v Avstrijo. Preko Bavarke in Saške se namerava vrniti v Berlin. Doslej ima za seboj 3200 km. Ferdinand je v Mariboru pripove-doval, da so ga v naši državi najlepše sprejeli in da so mu naši uradi šli najbolj na roko. Gotovo

pališču pri Sv. Križu tri nagrobnice in na vojaških grobovih dve. Islega dne ob pol 11 dop. je v pevski dvorani Glasbene Matice skupna vaja. Arhivariji naj prinesejo note za Vlgred, Blagor mu, Oj Do-berdob, Spomladi vse se veseli in Usliši nas Go-spod. Prosimo vse pevce za gotovo udeležbo pri vaji in na pokopališču. Za primerno obvestiev posameznikov naj skrbje društveni odbori. Ljub-ljanska župa J. P. S.

○ **Občni zbor Društva učiteljev glasbe za Slovenijo** v Ljubljani je preložen na nedeljo dne 4. novembra 1928 ob 10 dopoldne v salonu pri Mraku, Rimska cesta. — Odbor.

○ **Dobra fantovska šala.** V vzhodnem delu mesta živi čednostno dekle Rozalija — pravo ime ji je sicer drugačno, toda če bi napisali pravo bi bilo joj in polno zamere, — no in to dekle je od sile ponosno. Z neko neskončno besedo je razžalilo vse fante v bližini. Ti pa so ji tudi pošteno zagodili. Dole so premišljevali, kako naj se maščujejo, do-klar se niso spomnili prave. Ponoči so se priplazili kot sence pod okno gospodične Rozalije, vsak pa je imel v rokah majhen lonček. Z vneto so pričeli mazati hišni zid, ograjo okrog hiše in kmalu je vse okoli zadisalo po — pristni svinjski masti. Ko je bilo delo končano, so fante izginili zopet v temo. Mesto njih pa so se prikradli drugi gostje. Nešteto mačk in cukov se je na mah zbralo pod oknom Rozalije, kajti vonj masti so zavohali že od daleč. Pričel se je pravcati mačji koncert. Vsi štirinožni nočni gostje so z vso vneto lizali mastni zid in ograjo, vmes pa mijačkali in bevskali, kar se je le dalo. Da so se zbudili vsi bližnji stanovalci in Roza-lija tudi, menda ni treba povedati. Zaman so bil vsi poskusi, da bi razgrajace prepodili z lepa ali z grda. Mačji koncert je trajal do jutra, vsa okolica pa je bila ob spanje. Sosedje so kar kmalu uganili, da je bil mačji koncert namenjen Rozaliji in so se morali nazadnje še sami smejeti fantovski iznajdljivosti. Rozalija pa je nekaj časa grozila, da bo fante izročila advokatu, ni pa vedela, katere in advokat bi najbrže tudi ne vedl, za kateri paragraf bi jih prijel. Nazadnje pa se je Rozalija premislila, fante pa so le imeli špas.

○ **Ukraden pes.** Soproga tovarnarja Albina Ceferina, stanujoča na Gosposvetski cesti št. 8, je prijaviła policiji, da ji je bil ukraden njen dra-go-ceni pes, vreden 4000 Din. Pes ji je bil že poprej enkrat ukraden, pa ga je dobila nazaj.

○ **Iz policijske torbe.** Stražnik je včeraj are-tiral neko mlado žensko, pri kateri so našli pri osebnih preiskavi zastavni listek. Izkazalo se je, da je ženska poleti ukradla lep plašč in ga nesla takoj zastavit v zastavljalnico. — Z dežele so privedli v Ljubljano nekega sleparja. Mož je več mesecev je-del, pil in stanoval po raznih podeželskih gostilnah, kadar je bilo treba plačati, je pa pobegnil. — Neka branjevka je prodajala po tri tedne stare štrukle. Štrukle so ji zaplenili, njo pa aretirali, vendar je bila takoj izpuščena. — Dalje so bili aretirani en berač, en krošnjar in en razgrajac. Ovdabe navajajo tri slučaje izredov, štiri prestopke obratnega pra-vilnika, dva prestopka avtomobilskih in štirinajst prestopkov cestnopolijskega reda. Nekí bosanski sladoledar je bil ovađen radi nehičljeničnih razmer v delavnici.

Ustna dupljina

je najlažji pot za vohod bolezenskih klic v naše telo. Pri boleznih grla, bripavosti glasu in nahodu so vedel tega neobhodno potrebne okusne

ANACOT-PASTILE

DRA. WANDERS

pa si bo Italijane dobro zapomnil, ker so mu pre-petili nameravano potovanje v Rim.

□ **Šoferjev v Mariboru** bo v petek dne 2. novembra ob pol 20 v društvenih prostorih na Koroški cesti št. 1. Dnevni red je sledeč: 1. Poročilo pripravljal-nega odbora. 2. Volitve odbora in nadzorstva. 3. Predlogi. 4. Služajnosti. V interesu vsakega čla-na je, da se občnega zbora udeleži. Vabljeni so tudi neorganizirani tovariši, za člane je udeležba obvezna. — Pripravljali odbor.

□ **Nezgoda.** 92letna Neža Jug. zasebnica, je padla pred svojim stanovanjem v Strossmajerjevi ulici št. 7 preko stolpnice in si zlomila desno nogo. Odpeljali so jo v bolnico.

□ **Premislil si je.** K nekemu trgovcu z ja-bolki je prišel te dni Franc P. ter mu ponujal 1100 kg kanadk. Bilo je na glavnem kolodvoru. Bilo pa je treba tudi napisati naročilni list; pa pod-loge ni bilo. Trgovec je posodil svojo listnico, Franc P. pa je na njej pisal naročilni list. Trgovce je pri nakladanju jabolk imel obilo posla, nadzi-ruje svoje delavce ter ni niti opazil, da mu je Franc P. vrnil samo naročilni list brez listnice. Pozneje se je trgovec spomnil, da ni dobil listnice nazaj. Drugi dan pa je France sam prinesel list-nico na policijo, ker je začutil, da so mu za petami; manjkalo pa je v njej nekaj čez 1000 Din. France taji, da bi bil kaj vzel.

TRENCHCOAT

damski in moški z dvojno podlogo dospeli v novi pošiljki. — Najmočnejša oblačila.

DRAGO SCHWAB - LJUBLJANA

Celje

○ **Ogenj v Celjskem domu.** »Jutro« in »Slo-venski narod« sta pod velikim naslovom oznanila svetu, da je neznani zločinec v noči po shodu KDK poskusil zažgati trgovsko skladišče v Celjskem do-mu. Istočasno ko govori o neznanem zločincu, pa nesramno namigava to časopisje na SLS, kot da bi se mogla ona posluževati podlosti, kakršni smo doživeli pod PP-režimom. Poročilo samo ta lista nesramno zavijata tako, da bi nepoučen človek res lahko mislil, da je že pol Celjskega doma vpepe-ljenega in da se je zgodilo nekaj strašnega. Ugotov-ljeno je doslej sledeče: Ko je prišel v ponedeljek zjutraj lastnik komisijske trgovine in agenture g. Gaberc v svoj lokal, je začutil sumljiv smrad, kot bi nekaj tlelo. Res je ugotovil, da so tule vreče, ki so ležale na oknu in deloma tudi tam blizu naložene prazne vreče. Kasneje se je ugotovilo, da je šipa na oknu v Razlagovo ulico ubita ter da je nekdo vrgel na na oknu se nahajajoče vreče go-rečo žvgalico, ki je povzročila tlenje. Kako je iz tega dejanskega stanja mogoče napraviti senzacija, to vesta le »Jutro« in »Slovenski narod«. Morda pa je tem ljudem res bilo senzacija treba in mi z isto pravico — če ne večjo, ker poznamo običaje demokratov ter radičevcev — trdimo, da je ogenj nalašč in radi senzacije podtaknil nekdo, ki je upal, da more iz tega nastati kapital proti klerikalcem. In liberalni dopisnik je nato pristavil še bencin in

Skoraj vsaki glavobol
se lahko odstrani, istotako mi-grenu. Vzemite

Pyramidon
Tablete

in v najkrajšem času Vam
prinesejo olajšanje.

Pristine samo v originalnem zavoju
»Maler-Adonis«.

petrolej, o čemer vsem ni nihče ničesar ugotovil, da bi tako bila bomba učinkovitejša. — Zanimivo je tudi vprašanje, kdaj je mogel ogenj nastati. »Nova doba« poroča, da se je lastnik še v nedeljo ob pol 20. nahajal v skladišču. Po splošni sodbi je mogel ogenj nastati šele v ponedeljek proti jutru, ker so vreče ob prihodu lastnika zjutraj še tlele. Če bi bil ogenj nastal prej ali pa celo med shodom KDK, kakor namigava liberalno časopisje, potem bi bilo stlelo neprimerno več. Tako pa znaša vsa škoda komaj okoli 400 Din. — Strašna usoda tepe to libe-ralno družbo. Najpreje se blamirajo z zborovanjem, na katerega pripeljejo vse svoje voditelje. Potem skušajo izzvati senzacijo s požarom, pa se jim tudi ta spremeni v farso, v kateri oni sami igrajo tepčka. Pozivamo pa oblast, da z vso energijo zasleduje, kdo je mogel biti krivec tega požara. Prepričani smo, da bosta »Jutro« in »Slovenski narod« po izvršeni preiskavi pravtako strumno molčala, kot molčijo zagrebški listi o požaru v »Seljckem domu«.

○ **Druga gledališka predstava** se vrši na ver-nih duš dan. Vprizori se temu dnevu zelo primerna lepa in učinkovita Zola-jeva »Therese Raquin«, ki je mela pri mariborski premijeri jako močan umet-niški uspeh in jo je sprejela i publika i kritika nad vse simpatično. Glavne vloge igrajo, Kraljeva, Buk-šekova in Grom, režira pa Joško Kovič.

Dopisi

Bled

Preteklo nedeljo smo na prav lep način pro-slavili 10 letnico osvoboditve. V društveni dvorani, ki jo je občinstvo napolnilo do zadnjega kotička, se je vršila akademija z bogatim sporedom. G. ured-nik Zabet nam je v stvarnem in globoko zasno-vanem govoru pokazal edino pot do ohranitve Slo-vencev: Jugoslavija. Pevski zbor je zapel več slo-venosti primernih pesmi. Nastopili so tudi Orli in Orlice, ki so za svoja krasna izvajanja prejeli zaslužen odobrovanje. Akademijo zaključila nad vse pričakovano spretno zasnovana živa slika: ze-dinjenje (zamisli gđ. Lergetporer), katere je spre-miljal pevski zbor z državno himno. Bila je to lepa manifestacija naše domovinske in narodne ljubezni.

Trbovlje

★ Vsi oni, ki imajo veselje do petja in god-be, naj se zgledajo v sredo, dne 31. t. m. zvečer ob 7. v pevski dvorani Društvenega doma. Pouče-valo se bo prav od začetka. Petje in godbo bo po-učeval strokovnjak.

★ **Nezgoda.** Pri razkladanju težkih cevi na »Rampi« je delavec Rudolf Pev prišel z eno nogo med tračnice. Pri tem je tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v bolnico bratovske skladišče.

★ **Plaz.** Vsled obilnega dežja se je na okraj-no cesto, ki vodi iz Trbovelj k sv. Marku, vsul plaz tako, da je promet oviran. Z odstranjevanjem gramoza in zemlje se je takoj pričelo.

★ **Ustanovni občni zbor** zadruge krojačev, krojačice, modistinj, pletilj in tkalcev, se bo vršil v nedeljo 4. novembra 1928 ob 2 popoldne v ho-telu g. Ivančiča v Zidanem mostu. Kdor ni dobil vabila radi pomanjkljivosti imenika, se tem potom obvešča, da se sigurno udeleži ustanovnega obče-nega zbora.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 31. okt.: 12: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 17: Pravilice, bere pisatelj Milčinski. — 19: Srbohrvaščina, poučuje prof. Ma-zovec. — 19:30: Čudeži jugoslovanskega podzemskega sveta, predava dr. Valter Bohinjc. — 20: Radio-kvartet (gg. Svetel, Bravničar, Feršnik, Je-raj, člani kr. opere. — 22: Poročila.

Cetrtek, dne 1. nov.: 9: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 11: Lahka glasba (Radio-kvartet); 15: Literarna ura; 16: Resna glasba, igra kvartet pihal kr. opere; 18: Cerkevno zvonjenje; 18:30: Drama; 20: Samospeve poje g. M. Pugelj; Brahms: 4 resne spevi; Dr. G. Krek: Predsmrtnica; dr. A. Dolinar: Pogled v nedolžno oko; Schubert: Deklica in smrt. Komorni trio, člani kr. opere: koncertni mojster prof. Ivan Trost (violina), solo-čelist G. Müller in operni dirigent Niko Štritof (klavir); 1. Niels W. Gade, op. 29. a-mol Noverlettes, Allegro scherzando, Andantino con moto, Moderato, Larghetto con moto, Finale Allegro; 2. L. van Beet-hoven, op. 1 št. 2 G-dur: Adagio - Allegro vivace, Largo von appressione, Scherzo, Finale (Presto); 3. A. Rubinstein, op. 52: Moderato assai, Andante, Al-legro moderato, Allegro appassionato. Recitacije: Simon Gregorčič: Pozabljenim; 22: Poročila.

Rabite

Tungstram
barium-elektronke

Volitve v Pokojninski zavod

V smislu § 50 a zak. o pok. zavarovanju nameščenecv z dne 12. 5. 1922, Služb. Nov. 125 in § 26 statuta Pokojninskega zavoda za nameščenecv v Ljubljani je proglasila volivna komisija v smislu § 26, t. 15, statuta sledeče kandidatne liste kot uradne liste strank:

Volivna edinica I.

Denarni zavodi in zavarovalnice. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Združeni delodajalci«.

Delegati:

1. Dr. Božič Mirko, ravnatelj Kranj. hranilnice v Ljubljani; 2. dr. Lajovic Lado, ravn. zavarovalnice »Triglava« v Ljubljani; 3. dr. Kržan Franc, ravnatelj Ljudske posojilnice v Ljubljani; 4. dr. Marušič Drago, preds. Kmet. hranilnega in posojilnega doma v Ljubljani; 5. Smolčič Vlado, dirigent podruž. Zadr. gospod. banke v Splitu.

Volivna edinica II.

Trgovina in špedicija. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Združeni delodajalci«.

Delegati:

1. Kavčič I. Josip, šef tvrdke Rossmann & Tschurn v Ljubljani; 2. Bahovec Josip, trgovec v Ljubljani; 3. Pintar Ferdo, solastnik tvrdke Pintar & Lenard v Mariboru; 4. Kocmur Alojzij, ravnatelj I. del. konzum. društva v Ljubljani; 5. inž. Zupančič Franc, načelnik »Ekonoma« v Ljubljani; 6. Sušnik Alojzij, trgovec v Ljubljani; 7. dr. Knežević Stjepo, član uprave Dubrovačke parobrodarske plovitve v Dubrovniku; 8. Aljinović Franc, solastnik tvrdke Paschkes & Aljinović v Splitu.

Volivna edinica III.

Rudarji in kovinarji. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Zveza industrijev«.

Delegati:

1. Hedžet Matej, solastnik tvrdke Hedžet & Koritnik v Ljubljani; 2. Hudovernik Vinko, industrijalet, Radovljica; 3. Glaser Viktor, lesni trgovec in industr. v Rušah; 4. Košar Robert, načelnik Osr. štaj. vinarske zadruge v Mariboru; 5. bivališč Sv. Boltenk pri Središču; 6. Ivančič Josip, trgovec v Ljubljani; 7. Pestotnik Ivan, solastnik tvrdke Pestotnik & drug. agentura v Ljubljani; 8. Glavič Tomo, član uprave Dubrov. parobrod. plov. v Dubrovniku; 9. Kovačević Paul, član uprave Parobrod. društva »Levante« v Sibeniku.

Volivna edinica IV.

Ostala industrija in obrt. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Združeni delodajalci«.

Delegati:

1. Bonač Fran, tovarnar v Ljubljani; 2. Čeč Karol, ravnatelj Katol. tisk. društva v Ljubljani; 3. Krejčič Anton, ravnatelj tovarne vžgalice, Ruše; 4. Gorjanc Franc, solastnik tvrdke Gorjanc & Co., lesna industrija v Kranju; 5. Ribnikar Adolf, podpredsednik Deln. tiskarne v Ljubljani; 6. inž. Remec Vladimir, solastnik tvrdke Remec & Ca., tovarna upogjenega pohištva Duplica, v Ljubljani; 7. dr. Rekar Ernest, industrijalet in lastnik tvrdke »Belca« Dobje, na Jesenicah; 8. Gologranc Konrad, stavbenik, Gaberje-Celje; 9. Bartulica Dragutin, industrijalet v Splitu.

Volivna edinica V.

Vsi ostali poklici. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Združeni delodajalci«.

Delegati:

1. Dr. Jerič Josip, odvetnik v Ljubljani; 2. dr. Kuhar Andrej, notar v Ljubljani; 3. Jerič Franc, ravn. »Hotelske družbe d. d.« v Celju; 4. dr. Novak Fran, odvetnik v Ljubljani; 5. dr. Gospodnetič Franjo, odvetnik, Supetar na Braču.

Volivna edinica VI.

1. Dr. Jereb Peter, notar, Radeče; 2. Mr. ph. Ramor Rudolf, lekarnar v Ljubljani; 3. dr. Zvokelj Dominik, odvetnik v Kamniku; 4. Prepeluh Albin, član načel. Samost. kmet. stranke v Ljubljani; 5. Čulič Jerko, upravitelj »Putnika«, Split.

Volivna edinica VII.

1. Dostal Adolf, uradnik Spodnje štajerske ljudske posoj. v Mariboru; 2. Poljak Janez, uradnik Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; 3. Godnik Marjan, uradnik Jugoslov. eskomptne in hipotekarne banke v Mariboru; 4. Sturm Rado, uradnik Vjaz. posojilnice v Ljubljani; 5. Doko Pavao, uradnik Gospodarske štedionice, Split.

Volivna edinica VIII.

1. Čargona Ladislav, nadledovodja Strojnih tovarn in livarn, Ljubljani; 2. Križnik Otmar, poduradnik Trbov. premog. družbe, Laško; 3. Jeršan Slavko, uradnik Stroj. tovarn in livarn, Ljubljani; 4. Jelenko Miloš, uradnik Jeklarne, Ravne-Guštanj.

Volivna edinica IX.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica X.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XI.

Vsi ostali poklici. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Združeni delodajalci«.

Delegati:

1. Mr. ph. Zabkar Josip, receptar lekarne Ramor, Ljubljani; 2. Christof Bogomir, uradnik pri dr. Fermevcu, odv. Ptuj; 3. Blazjak Fran, uradnik Prosv. zveze v Ljubljani; 4. Kravos Vladimir, uradnik Nar. strok. zveze v Ljubljani; 5. Lombardo Peter, uradnik Jugoslov. strok. zveze v Ljubljani.

Volivna edinica XII.

Ker pa je bila radi doseženega sporazuma med službodajalci na eni in nameščenci na drugi strani vložena v vsaki posamezni strokovni ediniči obeh skupin službodajalcev in nameščenecv samo po ena kandidatna lista, ki so zgoraj objavljene, je volivna komisija po predpisu § 23, t. 26, statuta Pokojninskega zavoda na svoji seji dne 29. t. m. proglasila za izvoljene vse kandidate, ki so napisani na vložnih in zgoraj objavljenih kandidatnih listah. Radi tega odpade vsako oddajanje glasov v vseh strokovnih ediničah in v vseh skupinah službodajalcev in nameščenecv.

Volivna edinica XIII.

Predsednik volivne komisije: **Vekoslav Vrtovec.**

Čuden lov

Šel je Janez s puško v gozd in je mislil, da bo tam streljal zajce. Toda Janez ni streljal zajce, ampak kozle, resnične kozle. Tako je bilo: Počasi je stopical Janez po gozdu, za vsak korak posebej se je prestopal v globoki mah, niti kihnil ni upal, — pa je res zagledal ne daleč od sebe pod grmom zajca. Zajec je spal in Janez je menil, da mu pač ne odide. Pa je že tako, da je usoda hotela, da bo Janez tisti dan streljal le kozle, ne pa tudi zajce. Nastavil je Janez puško tik k obrazu, pomeril je, zamislil, pripravil prst na petelcu in — kihnil. Da kihnil! In tako je Janez ustrelil kozla, ko je kihnil vprav takrat, ko bi moral sprožiti, kajti zajček se je zbudil in jo je že pobrisal, ko je počila Janezova puška in je strel zletel mimo. Ampak za Janeza je tisto dan to še ni bilo vse. Izza drugega grma se je mesto zajca prikazal sam volk, da, gospod Volk, namreč, ki ima v tistem kraju lov v zakupu. In gospod Volk je Janeza pobaral zastran pravice in tisto, nazadnje mu je pa vzel še puško in Janez je ostal sam. No, zdaj je bil pa še na sodnijo povabljen in tam obsojen na 5 dni zapora. Saj pravim, če človek strelja kozle...

Volivna edinica XIV.

1. Dr. Jereb Peter, notar, Radeče; 2. Mr. ph. Ramor Rudolf, lekarnar v Ljubljani; 3. dr. Zvokelj Dominik, odvetnik v Kamniku; 4. Prepeluh Albin, član načel. Samost. kmet. stranke v Ljubljani; 5. Čulič Jerko, upravitelj »Putnika«, Split.

Volivna edinica XV.

1. Dostal Adolf, uradnik Spodnje štajerske ljudske posoj. v Mariboru; 2. Poljak Janez, uradnik Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; 3. Godnik Marjan, uradnik Jugoslov. eskomptne in hipotekarne banke v Mariboru; 4. Sturm Rado, uradnik Vjaz. posojilnice v Ljubljani; 5. Doko Pavao, uradnik Gospodarske štedionice, Split.

Volivna edinica XVI.

1. Čargona Ladislav, nadledovodja Strojnih tovarn in livarn, Ljubljani; 2. Križnik Otmar, poduradnik Trbov. premog. družbe, Laško; 3. Jeršan Slavko, uradnik Stroj. tovarn in livarn, Ljubljani; 4. Jelenko Miloš, uradnik Jeklarne, Ravne-Guštanj.

Volivna edinica XVII.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XVIII.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XIX.

Vsi ostali poklici. — Skupina službodajalcev. — Kandidatna lista: »Združeni delodajalci«.

Delegati:

1. Dr. Jerič Josip, odvetnik v Ljubljani; 2. dr. Kuhar Andrej, notar v Ljubljani; 3. Jerič Franc, ravn. »Hotelske družbe d. d.« v Celju; 4. dr. Novak Fran, odvetnik v Ljubljani; 5. dr. Gospodnetič Franjo, odvetnik, Supetar na Braču.

Volivna edinica II.

Trgovina in špedicija. — Skupina nameščenecv. — Kandidatna lista: »Združene organizacije privatnih nameščenecv«.

Delegati:

1. Lovšin Evgen, pooblaščenec tvrdke »Rude in kovine« v Ljubljani; 2. Vrisk Ivan, poslovođa tvrdke Pintar & Lenard v Mariboru; 3. Likar Ciril, uradnik šped. tvrdke R. Ranzinger v Ljubljani; 4. Silvester Ivan, uradnik I. del. konzum. društva v Ljubljani; 5. Munda Franc, uradnik tvrdke R. Stermečki v Celju; 6. Miklauc Zane, pooblaščenec tvrdke Hedžet & Koritnik v Ljubljani; 7. Seitz Albert, uradnik tvrdke Doimo Savo, Split; 8. Krampus Vilim, pomorski kapetan parobrod. društva Račič Ivo d. d., Zagreb, v Dubrovniku.

Volivna edinica III.

Rudarji in kovinarji. — Skupina nameščenecv. — Kandidatna lista: »Združene organizacije privatnih nameščenecv«.

Delegati:

1. Dr. Obersnel Maks, pooblaščenec Kranj. industr. družbe, Jesenice; 2. Stepišnik Franc, poduradnik Trbov. premog. družbe, Zagorje; 3. inž. Uršič Franc, uradnik The Central Europeans Mines Limited, Mežica; 4. Magrič Franc, uradnik Jeklarne, Ravne-Guštanj.

Volivna edinica IV.

Ostala obrt in industrija. — Skupine nameščenecv. — Kandidatna lista: »Združene organizacije privatnih nameščenecv«.

Delegati:

1. Dr. Obersnel Maks, pooblaščenec Kranj. industr. družbe, Jesenice; 2. Stepišnik Franc, poduradnik Trbov. premog. družbe, Zagorje; 3. inž. Uršič Franc, uradnik The Central Europeans Mines Limited, Mežica; 4. Magrič Franc, uradnik Jeklarne, Ravne-Guštanj.

Volivna edinica V.

1. Čargona Ladislav, nadledovodja Strojnih tovarn in livarn, Ljubljani; 2. Križnik Otmar, poduradnik Trbov. premog. družbe, Laško; 3. Jeršan Slavko, uradnik Stroj. tovarn in livarn, Ljubljani; 4. Jelenko Miloš, uradnik Jeklarne, Ravne-Guštanj.

Volivna edinica VI.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica VII.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica VIII.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica IX.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica X.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XI.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XII.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XIII.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XIV.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XV.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XVI.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XVII.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XVIII.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XIX.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XX.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče; 4. Terseglav Franc, uradnik Katol. tisk. društva v Ljubljani; 5. Pelikan Hubert, knjigovodja Ljudske tiskarne v Mariboru; 6. Pitterle Gustav, disponent tvrdke Glanzmann & Gassner, Tržič; 7. Dolžal Lojze, knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor; 8. Vrevec Fr., uradnik Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 9. Martinac Gregur, uradnik tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XXI.

1. Kožuh Vinko, uradnik Jugoslov. tiskarne, Ljubljani; 2. Sešek Anton, laborant Kemične tovarne, Moste pri Ljubljani; 3. Zemljič Joško, uradnik tvrdke Medic-Zankl, Ljubljana; 4. Čenčič Viktor, uradnik Katol. tisk. društva, Ljubljani; 5. Arko Anton, uradnik tvrdke Kunc & Co., Ljubljana; 6. Ferderber Franc, uradnik Katol. tiskov. društva v Ljubljani; 7. Perkič Franjo, poslovođa tvrdke Durbjava in drug. Maribor; 8. Pečan Josip, uradnik tvrdke Pollak d. d., Ljubljani; 9. Vulič Josip, knjigovodja tvrdke »Sufide«, Dugirat.

Volivna edinica XXII.

1. Bercieri Avgust, pooblaščenec tvrdke Kajfež v Kočevju; 2. Svetek Franc, uradnik tvrdke »Nova Jugometalija« v Ljubljani; 3. Kuhar Janko, uradnik Združenih papirnic, Vevče;

Sveta življenje in vrvenje

Peter Klemen:

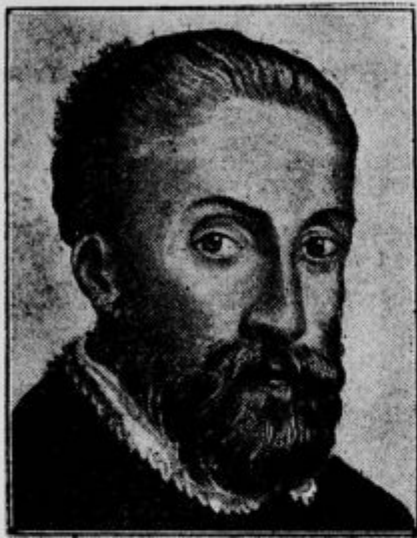
Slovenski kurir in njegova smola

(Popotni spomini iz dnu po prevratu.)

(Dalje.)

Od začetka nam je pot šla še dovolj hitro izpod koles. Pred Vrhniko smo srečali konjeniški oddelek Srbov, ki so bili šli na Vrhniko opozarjati Italijane, da tam nimajo prav nič iskati.

Gospodje od komisije so se ves čas menili o skrajno modrih rečeh. Razgovarjali so se o kurzu naše krone, o srbskem dinarju in francoskem franku. Pogovor se je sukal tudi o naših gospodarskih vprašanjih. Kar občudoval

Paolo Veronese, znameniti italijanski slikar, ki je umrl l. 1588. Italijani bodo 400 letnico njegove smrti slovesno proslavili.

sem jih, saj je znal eden več ko drugi, in če je kdo povedal kako posebno pametno, so drugi za nekaj časa utihnili, kakor bi se smatrali za nekoliko prizadete. Jaz sem pa sedel tam gori pri soferju, kadil cigarete in študiral svojo sramoto, ker v tako važno debato nisem mogel vreči niti enega četudi neumnega vprašanja, da bi gospode razburil. Kaj hočete? Kurirju ni treba, da je gospodarsko in finančno naobražen, glavno je, da zna o pravem času bežati in skriti pisma, če jih nosi s seboj.

Med tem smo prišli na Vrhniko, kjer je postajalo po cestah nekaj italijanskih vojakov. Ko sem bil svoječasn v Italiji, sem se bil tem malim ljudem že popolnoma privadil. Tudi njih kratke pelerine so mi bile v Florenci že postale domače, a oni dan so mi bile italijanske uniforme vse prej kot simpatične. Nisem se mogel otrestiti neprijetne misli, da se bom moral s temi ljudmi še od blizu pogovarjati. A priti je moralo.

Kmalu smo bili v vrhniških rajdah in naš betežni avtomobil je dobil srčno napako in nadoho. Janušek si je prizadeval, da mu da nekoliko krepilnih hvatov, porival je prestave sem ter tja, avtomobil je še nekaj časa ropotal, nazadnje pa je utihnil in mi smo obstali gori nekje nad Vrhniko, ne vedoč, kdaj naše vozilo pride zopet do sape in življenja. A Janušek je vedel, kako se stvari streže, nekaj je po češko rentočil, pumpal, premikal in mazal. Nazadnje je zavrtel ročico in avtomobil je zopet pokazal življenje.

Prelezli smo počasi dolge rajde, prevozili jih nismo, ker šlo je po polževo, škripalo je, puhalo in se kadilo, da sam Bog pomaga.

Zdelo se je, kakor da ima c. kr. avtomobil samomorilne misli radi rajne Avstrije, kateri so bili zvonovi odzvonili kakih štirinajst dni prej.

A Janušek ni odnehal, brcal je na vse strani, godrnjal nejasne besede, premetaval je prestave in sukal volanto, kakor bi imel naloženih najmanj pet ton krivičnega blaga.

Prišli smo v Logatec. Italijanskega vojaštva je bilo povsod polno. Pred vsakim hle-

vom je stala straža; majhen možic, zavrt v kratko pelerino in stopicajoč gorindol. Na obrazu se mu je bralo, da bi mu bilo stokrat ljubše v gorki Apuliji ali kjerkoli, kakor pa stražiti hleve v mrzlem zasedenem ozemlju, kjer ga nihče ne razume in mu nihče ne privoščiti niti prijaznega pogleda, kaj šele prijazno, gorko besedo.

Ustavili smo se v znani Kramarjevi gostilni, da kosimo, kajti bilo je že krog pol dveh popoldne. Polno Italijanov smo našli v gostilniških prostorih, večinoma moštva in par poročnikov. Pogovarjali so se med seboj, domačin se ni nihče zmenil zanje, natakariče so godrnjale: »Da bi se že spravila stran ta tlaka! Tu sedi, mi jih ne razumemo in oni ne razumejo nas, potem pa kasirajte, če morete.«

Ravnatelj Ivanovič mi je svetoval, naj poizkušam pri vojakih izmenjati za lire kaj avstrijskega denarja.

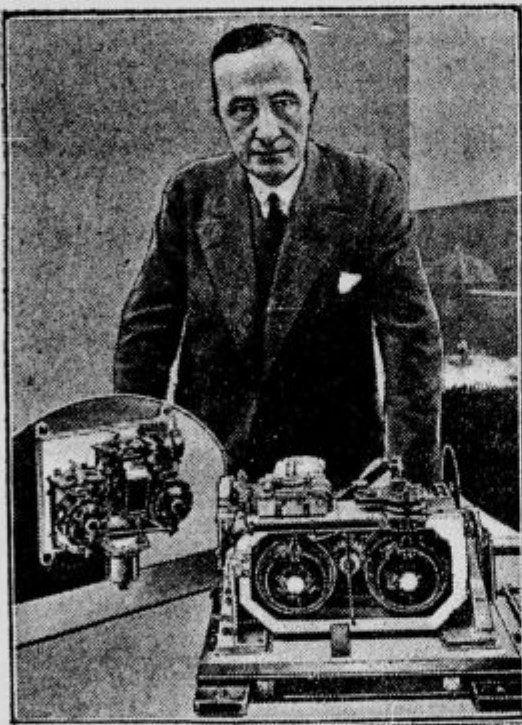
Vprašal sem skupino vojakov, ki je sedela pri mizi, če kdo kaj menja. Vprašanje jih je zanimalo, postali so pozorni in so pripomnili, da prodajo lire, a kos za tri krone.

Ko sem jim pojasnil, da je najnovejša povelje italijanskega komandanta znižalo kurz lire za precejšnje, so odgovorili, da to povelje velja le za priprosto ljudstvo, češ, da ljudi, ki so revni, ne marajo oškodovati.

Kupčije nismo naredili, pogovora pa nisem hotel prekiniti in sem jih pobaral, koliko časa mislijo ostati v naših krajih.

Prvi, bil je zarjavel Sicilijanec, vsaj izreko je imel sicilijansko, je povedal, da ima doma ženo in otroke in da bi bil rad čimprej doma. Drugi je izjavil, da ne razume, čemu je prišel zmrzovat v naše kraje. Tretji pa, ki je rekel, da je Toskanec, je kazal še največ simpatije do okupacije in je trdil, da ostanejo pri nas dva, tri ali štiri mesece — »e forse ancora di più« (in mogoče še več).

Ravnatelj Ivanovič je bil dobil medtem neke pri nekem znanecu srbsko zastavo in jo pritrdil na naš avtomobil. Plačali smo svoje kosilo, zavzeli svoja prejšnja mesta na vozu in odšli smo preko Kalc proti Planini.

Ing. Boykov in njegov aparat, ki omogočuje, da obdrži letalo kljub vsem viharjem svojo smer.

Od Logatca dalje je začela pritiskati od jugovzhoda močna burja, ki je kot ledena voda segala do kosti in mozga. Zastoj sem se zavilj v svojo suknjo in kratek kožušek, ki mi ga je bil posodil dr. Milkovič, da njemu ni bilo treba skrbeti zanj. Gospodje od komisije so počasi ustavljali svoj učeni razgovor, kajti burja je jemala sapa tudi njim, naš sofer pa je dobival vedno bolj modre roke in nezadovoljne poteze na obrazu so pričale, da tudi njemu ni prijetno.

Odkritja o prestolonasledniku Rudolfu

Pravkar je izšla v Leipzigu knjiga Oskarja barona Mitisa pod naslovom »Življenje prestolonaslednika Rudolfa«. Vsebinska knjiga nosi vse znake resničnosti in kaže zlasti tudi Rudolfovo nesrečno smrt v čisto novi, naravni luči — Rudolf je bil duševno bolan. Razvoj Rudolfov opisuje knjiga naslednje:

V otroških in mladeniških letih je bil Rudolf preobložen z nauki. Učitelj je imel dobre, vzgoja je bila zelo stroga. Najljubši predmeti so mu bili naravosnanstvo, zemljepisje in zgodovina. Poleg drugih jezikov se je učil madžarsko in češko. Zgodaj je kazal izredno bistroumnost in bogato miselnost. Ostro je znal opazovati in presojati ljudi; laskanja ni maral. V svetovnem prepričanju se je že zgodaj nagibal k svobodnemu mišljenju, najbrže pod maternim vplivom. Vendar pa njegovega pravega prepričanja v politiki in veri ne bi mogel nihče določeno opredeliti, ker ga ni razodel in si najbrže tudi sam ni ustvaril v vsem jasne, trdne sodbe. Toliko je gotovo, da je pristop k prostozidarjem odklonil. V politiki se je vendar nagibal k liberalcem in je želel, da bi se bili zblížali liberalni Čehi in Nemci; češko zvezo s fevdalci je smatral kot nenaravno; Schönererja in Kossutha je sovražil. V zunanji politiki je bil nasprotnik pruskega prvenstva, princa Viljema ni maral. Zelo je ljubil Francijo, kakor Francozi njega, kar je pričel prekrasni venec belih kamelij, ki so ga francoski časniki položili na njegov grob.

Rudolf je visoko cenil znanost in književnost in gojil tesne stike z znanstveniki in literati. Sam je izvrstno sukal pero in napisal mnogo jedrnatih člankov in razprav.

Toda prišla je doba, ko se je v Rudolfovi duševnosti izvršil usoden preokret in je postal Rudolf čisto drug človek. Ta izprememba se ni izvršila na mah in jo zato dolgo niso opazili. Veselje do dela, ljubezen do znanosti sta izginila. Za lov mu ni bilo več mar. Evropa je začela šušljati o njegovem razuzdanem življenju, nagnjenju k pijači. Že poldrugo leto pred smrtjo je napravljval vtis živčno bolnega človeka. Če bi bili pravčasno izročili v zdravljenje dobremu psihiatru, bi bil mogel preprečiti tragični konec, a rešiti ga ne bi bil mogel. L. 1889. so podali trije znameniti profesorji svoje mnenje o njegovem telesnem ustroju, posebno glavi in ga označili za patološkega. Zdi se, da je cesarica Elizabeta mislila na usodo svojega sina, ko je nekoč rekla: »Za vsakega človeka pride v življenju trenotek, ko mu duša umre — a to ni vselej takrat, ko telesno umre«. Rudolf je bil pred svojo telesno smrtjo mrlič.

Uspeli pamijske ekspedicije

Ruski vodja rusko-nemške pamijske ekspedicije se je vrnil v Moskvo in podal o uspehih naslednje poročilo: Ekspedicija je raziskala takomenovano »belo lisce« v Pamirskem visokem gorovju, ki obsega na 2500 km²; to ozemlje je bilo dosedaj še neraziskano. Ekspedicija je odkrila 30 velikih ledenikov; raziskala je Fedčenkov ledenik ki je 70 km dolg in največji na svetu. Dalje je ugotovila 50 vrhov, ki so 5000 do 7000 metrov visoki, višji torej nego Montblanc. Dalje je ekspedicija raziskala prehode v Darvac in odkrila pet novih velikih gorskih prelazov.

Ekspedicija je dognala, da je žarjenje sonca na Karakulskem jezeru močnejše, nego kjerkoli drugod na svetu. Odkrila je velike solitrške rudnike. Na nekem mestu je našla doslej neznano rumeno kamenje, ki po vsej priliki vsebuje uran in morda tudi radij.

V pamijskih dolinah je posebna ekspedicija proučevala obolenja in zdravljenje golše; ugotovila je, da nikjer na svetu ni toliko golšastih ljudi kakor po pamijskih dolinah.

★

Maksim Gorkij v Italiji. Maksim Gorkij je preko Rima došel v Sorrento, kjer ima krasno vilo. Ostal bo v Sorrentu do prihodnjega maja ter bo v tem času napisal svoje vtise o Rusiji.

Baldwin rektor glasgowske univerze. 29. t. m. so na glasgowski univerzi s 66 glasovi izvolili za rektorja min. predsednika Baldwin. Pri volitvi so se dijaki obeh taborov po starem običaju obmetavali z gnili jajci; zmetali so 60.000 jajc. To je dalo!

Avtomobilske nesreče v Ameriki so zahtevale 29. t. m. 17 smrtnih žrtev.

Dečmorilec, graščak de Reyssac v Toulouse, ki je utopil svojega nezakonskega otroka, je obsojen na 10 let ječe.

Plemenit dar pesnika Březine. O priliki 10-letnice češkoslovaške svobode je daroval veliki pesnik Otokar Březina, ki je nedavno praznoval 60-letnico svojega rojstva, praškemu pisateljskemu društvu »Svatobor« celo svojo državno nagrado v znesku 100.000 Kč. Društvo »Svatobor« je bilo ustanovljeno l. 1862. in ima namen gmotno podpirati onemogle književnike in časnike.

Film o knjigi. V Moskvi izdelujejo film, ki bo pokazal, kako nastane knjiga: kako jo pisatelj napiše in kako se potem stavi, tiska in veže.

Telefon na vlaku. O priliki mednarodnega kongresa poštinih uradnikov v Berlinu so na vožnji po Nemčiji poizkušali telefonijo na vozečem vlaku. Govorili so s Hamburgom, Haagom, Stockholmom, Kopenhagenom, Budimpešto itd. Zveze so se dobile nemudoma, pogovori so bili izredno jasni. Pričakovati je, da se po vlakih v doglednem času uvede telefon.

Harry Tuckers in Charles Collyer, ki sta preletela ameriško celino od zapada na vzhod v pičlih 25 urah in tako potokila dosednji petletni svetovni rekord. Letela sta povprečno z brzino nad 220 km na uro.

Berlin s krompirjem zabasan. Na berlinskih kolodvorih je toliko krompirja, da je zmanjkalo prostora in voz. Železniško ravnateljstvo hoče zvišati ležarino, da se skladišča izpraznijo.

Na lahek način obogatel. V Berlinu se je začela kazenska razprava proti kemiku Käsbachu in sokrivcem, med katerimi so trije zdravniki in dva lekarnarja, zaradi goljufije z ničvrednimi zdravili. Käsbach je izdeloval tablete iz chromonala, ki jih je razpečeval kot izvrstno sredstvo proti sifilisu. Käsbach še pred par leti ni imel ničesar, sedaj pa ima dve veleposesti, več vil, avtomobilov itd.

Pijan sofer je v Berlinu s svojim avtom zavozil v tramvaj. 2 osebi sta ostali mrtvi, 25 je bilo težko ranjenih.

Ruskega generala Šulgina je v Budimpešti povozil avtomobil. Smrtno nevarno ranjenega so odpeljali na kliniko.

Jadrnica z nosilno ploskvijo in plavutami ob straneh. Novi ladijski sistem, ki se je okoristil z letalsko tehniko, se je pri poizkusih izvrstno obnesel.

Finančne težave dunajske mestne občine. Sklepni računi dunajske mestne občine izkazujejo za l. 1927 7,392.117 šilingov primanjkljaja.

S »Zeppelinom« zastoj v Evropi. Ko se je nahajal »Zeppelin«, ki se vrača v Evropo, že nad odprtim morjem, so odkrili 17-letnega fanto, pisarniškega uslužbenca, ki se je bil vtihtapil na zrakoplov, da se brezplačno prepele v Evropo. Zdi se, da je šlo za kako stavo. Fantu so odkazali razna pomožna dela, da vsaj tako odsluži svojo vožnjo. To je prvi »slepi« zračni potnik. — »Zeppelin« ima na krovu 63 oseb, od tega 25 potnikov, vsak 44 funtov prtljage; pošte 1531 funtov.

Kuga na Kitajskem. V pokrajini Fenču na Kitajskem razsaja črna kuga; umrlo je že nad 2000 ljudi.

Prekoceanski kabel. Predsednik ameriške telefonske in brzojavne družbe, Gilford, je izjavil, da so se posrečili poizkusi s podmorskim kablom, po katerem bo mogoče govoriti na razdaljo 5000 km. Polaganje bo trajalo nad leto dni; material sestoji iz 80% nikla in 20% železa.

Na škodu. Govornik: Vsi ljudje so enaki in svobodni. Nobene oblasti ne priznamo nad seboj...! — Zborovalci: »Se mu vidi, da ni oženjen...!«

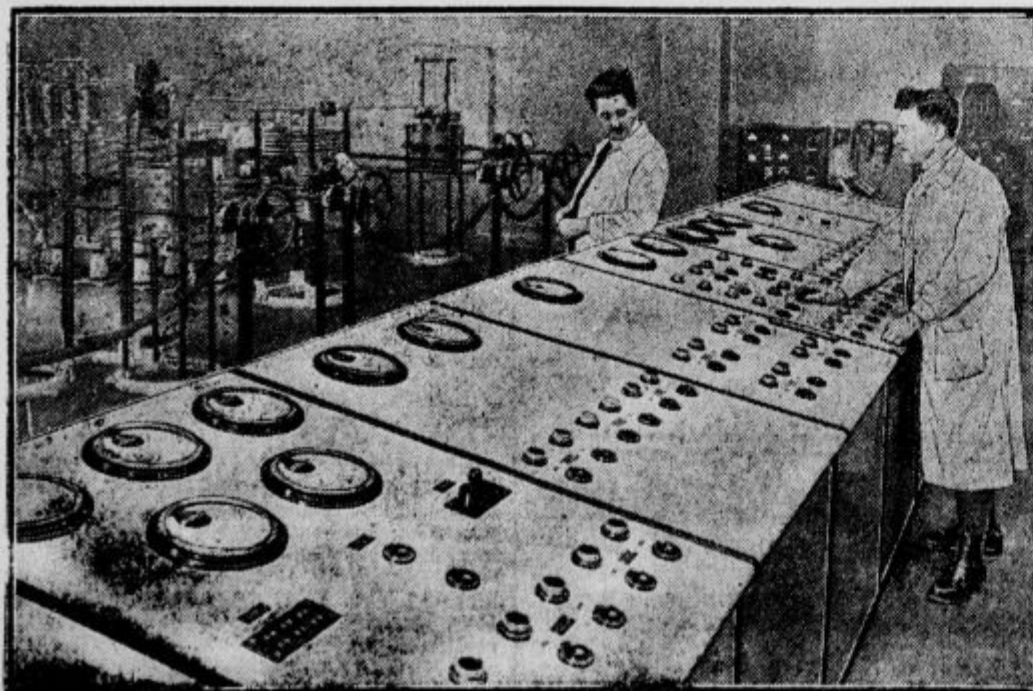
Šef: »Jaz vas bi že sprejel, ampak nobena dela ne boste imeli.« — Prosilec: »Še boljše...!«

Preiskovalni sodnik: »Kako je mogoče, da ste trezni tako razgrajali?« — Obtoženci: »Za abstinenco smo agitirali in smo hoteli ljudem pokazati, kaj znamo tudi brez vina...«

Mož iz tropičnih krajev: »Nimate pojma, kaj se pravi noč in dan živeti v strahu pred tigrom.«

Evropejec: »Kako da ne? Sai imamo vendar davčne izterjevalce!«

Največja oddajna radio postaja v Nemčiji in na svetu. V prihodnjih mesecih bodo postajo tako izpopolnili, da jo bodo slišale tudi povprečno občutljive postaje po vsem svetu.

Za duha in srce

NOVA MUZIKA 15.

Dvomešniček za vokalno in instrumentalno glasbo. Urednik E. Adamič, izdaja in zalaga Glasbena Matica v Ljubljani.

Peta številka nima literarne priloge. Glasbena priloga šteje 16 strani in ima dvojno prilogo Male Nove Muzike.

Vsa številka je posvečena instrumentalni plesni glasbi. V Mali Novi Muziki objavlja M. Tajčević dvo- do troglasno prvo malo suito za klavir. Nad večji del ostinatio spremljavo se dvigajo preprosto- naivni, nekaki pramotivi balkanskega značaja; takt se pogosto menja. Stanko Premrl objavlja Dva otroška plesa: 1. Gavotte, 2. Polka, za male glasbenike nekoliko težja kosa od Pajčevićevih, pa ljubko efektna, mestoma s pikantnejšo harmonijo opremljen. Emil Adamič je zložil štiri otroške plesne: 1. Fox-trot, 2. Blues, 3. Boston, 4. kolo, tudi dvo- in troglasnega značaja, včasih malo linearne, pa v atonalnosti zveneče skladbe, ki bodo zelo dvignile ume- vanje moderne pri naprednejših mladih igra- čih. Adamič je glasbeno izredno gibčen, vedno kaj no- vega misleč duh. Slavko Osterc je napisal atonalen Valse lente, fantastično koloriran kosček.

Jos. Pavčič ima v številki klavirski »Spomin na prvi ples, lahko, pa ljubko tekočo skladbo zmernega harmoničnega značaja. Janko Ravnik je objavil Valse melancholique, zelo čustveno stvar držejših harmonij in s številnimi agogičnimi opom- bami. M. Bravničar je zložil za L. Wisiakovo gro- tesken, zelo zvočen Tango, ki bo nemara navdušil k mimičnim kreacijam. Srečko Koporc pa ima v šte- vilki dvodelen Menuet, deloma kontrapunktiran.

Prav, da je urednik posvetil nekaj pozornosti tudi plesni glasbi, na drugi strani pa tudi prav, da nismo Slovenci baš preplavljeni s te vrste glasbeno produkcijo, kakor so bili in so še neki večji narodi. V.

NOVA SLOVENSKA OPERA.

V naši operi se vrše izkušnje za premiero nove domače opere, šaljivega enodejanskega sketca »Iz komične opere«. Delo je napisal skladatelj Slavko Osterc. Ima komičen libreto, ki se srečno razvija do končne poente. Glasba je disonantno atonalna, tupatam polifonirajoča; orkestracija je efektno zve- neča. Ostercova glasba kaže nagnjenost k groteski in humoru slika. Osterc je učenec prof. Ji- raka in Habe v Pragi, kaže pa tudi najmodernejše vplive J. Stravinskega. »Iz komične opere« se bo dala prvič, če se še ne predruži, v petek, 2. nov. skupno s Stravinskega največjo opero »Oedipus rex«, katere izvedba pomeni za Ljubljano največji glasbeni dogodek. G. Osterc je ravnokar dovršil tudi svoj Requiem; njegova gospa Marta, roj. Va- lak, se pa ravno pripravlja izvajati na koncertu v Celju 5. novembra njegovo Dvodelno klavirsko suito v 4 stavih. — V Vsebinski Ostercove opere ob- javimo še pravočasno.

NOVA UMETNINA KIPARJA T. KRALJA.

V nedeljo 28. t. m. so v Dobu pri Domžalah odkrili spomenik vojnim žrtvam. Spomenik stoji na oglu pokopališča nasproti kapelaniji in daje fronto trgu pred cerkvijo in šolo. Spomenik sam je 4 m visoko, monumentalno delo. Spodaj je 2,40 m visok cementen podstavek v obliki kvadrata, ki nosi belo ploščo, rdeč križ in v križastem okvirju na- pis: »Žrtvam svetovne vojne 1914—1918«. Na tem podstavku je krajši podstavek, ki nosi zgoraj za- okrožen kvader iz kraškega marmorja s krasnim reliefom. Upodobljen je vojak, ki podpira padlega tovariša. Spomenik je trgu v lep okras in Dobu v ponos; malokatera vas na deželi se more ponašati s tako umetnino v spomin svetovnih žrtv kakor sedaj Dob.

Odkritje se je vršilo ob navzočnosti velike množice od 11 do pol 13 v nedeljo. Govorila sta zastopnik odbora za postavitve spomenika ter g. bivši vojni kurat F. Bonač.

Stenograf. Izšla je 1. štev. letnika 26. Vsebinske je sledela: Vamberger, Dalmacija, zibelka izvirne hrvatske stenografije in Heifer, »Stenograf«, jubi- lant, Stenogram prinaša Radičev življenjepis.

Reinhardtovi načrti. Reinhardt se bavi z načr- tom, da bi zgradil v grajskem parku svojega gradu Leopoldskron grajsko gledališče, katerega načrt in izvedba sta bila prof. Oskarju Strnadu. Prof. Strnad hoče napraviti nov tip gledališča. Gledališče je mi- šljeno za 200 gledalcev, njegov smoter pa je neke vrste privatni studio za Reinhardta, ki hoče tukaj predstave, katere pripravlja za svoje odre v Berlinu in na Dunaju, najprej pokazati gostom iz vsega sveta.

Zaščita glasbenikov. V Nacionalnem svetu na Dunaju je bil od socialnodemokratske strani predla- gan zakon o zaščiti predvsem gospodarskih intere- sov glasbenikov. Osnutek ne namerava kakorkoli omejit ali otežkovati izvajanja glasbe kot svobodne umetnosti, hoče pa preprečiti, da bi diletantje igrali za honorar.

Jubilej slovaškega pesnika. Te dni je obhajal štiridesetletnico svojega rojstva veliki slovaški pe- snik Martin Razus, ki slovi kot pesnik slovaške re- volucije in slovaške borbe za osvobodjenje naroda.

»Slovanstvo v pesmih«. Ludvik Kuba, ki je to leto prepotoval Bolgarijo, bo v kratkem izdal 14. zv. svojega velikega dela »Slovanstvo v svojih pesmih«. Ta zvezek bo obsegal dosedaj še nepoznane pesmi.

komadom, deklamacija vojne sirote padlim v pozdrav, pevec zapoje žalostinko, kratak žalni nagovor kurata Fr. Bonača, počastna salva preminulim v pozdrav, godba zaigra drugi komad, bivši vojni kurati intonirajo: Libero. Pevec zapoje Oj Doberdob, godba za- ključi s tretjim komadom.

Pod vznožjem spomenika bodo cvetke, venci in dvojni piramidi pušk z navzdol obr- njenim šlemom, iz katerega bo puhtelo sprav- no kadilo. Invalidi tvorijo okoli spomenika živ venec.

Po celi Sloveniji naj pa vojni tovariši 1. novembra s pomočjo šolske dece okrase voja- ške grobove, ki so ponekod še skrajno zane- marjeni, zbera naj se okoli spomenikov ali plošč, otrnejo solzo sočutja, zapoje in molijo.

Tovariši milo kličejo iz črne jame: »Oj prijatelj, ne zabi me!«

Glavni odbor ZSV in oblastni odbor UVI v Ljubljani.

Poceni kupite krasne

damske plašče

in obleke pri

Fran Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 9

Spori

SLOVANSKI TURNIR V PRAGI.

Dr. Pandakovič, našemu Zveznemu kapitanu, se ne godi dobro. Za vsako reprezentacijsko igro mora igravce posebej skupaj loviti, in se moramo čuditi, da še tako dobro igrayo. To pot se je pa vr- nila v sport še politika. Hrvatoma so doma rekli, da na noben način ne smejo v Prago, »da ne bi nosili na svojem kroju znamenja one države, ki je ne pri- znava«. Nato se je vreme nekoliko zjasnilo, in zdelo se je, da bodo najboljši hrvaški igravci ven- darle šli. Belgijanci in Subotčani so prišli v Za- greb; par minut je manjkalo do odhoda vlaka v Prago, a Hrvata ni bilo nobenega. Seveda so takoj vedeli, koliko je ura bila; hrvaški igravci so izja- vili, da nočejo s Srbi skupaj igrati in da nočejo iti v Prago. Kakor povsod, bodo tudi v tem slučaju postali Hrvati žrtve svojega šovinizma. Če že niso hoteli iti, naj bi bili vsaj ob pravem času to pove- dali.

Prvo brco so dobili Hrvati iz Prage same. Ju- goslovani so bili kar najpriščneje pozdravljeni, s cveticami obsipani in s himnami počašteni. Ker jih je bilo premalo, so jim prisločili na pomoč Poljaki, ki so bili prišli v Prago s 24 igravci, in so jim po- sodili igravca Ziszenskija. In zgodilo se je, da je Jugoslavija premagala češke amaterje 3:1 (1:1), če- prav Hrvatov ni bilo zraven. Hrvatoma to gotovo ni bilo všeč. V prvi polovici igre se naši igravci niso mogli takoj sprijazniti z igriščem, v drugi polovici so pa svoje nasprotnike izdatno nadkrilili. Najboljši igravec je bil vratar Šiliš, ki so mu burno pritje- vali. Za njim imenujejo Marjanoviča, ki po tehniki in taktiki svoje tovarše zelo nadkriljuje.

Sicer so drugi dan, v nedeljo premagali češko- slovaški profesionali naše moštvo 7:1, a številke nam ne kažejo pravega razmerja. Prva polovica je končala 1:1, in šele v drugi polovici so si Čehi opo- mogli. Naše moštvo je imelo veliko nesrečnih tre- nutkov. Tudi češka poročila pravijo, da rezultat ne kaže moči obeh moštev in da so Jugoslovani napra- vili najboljši vtis. Torej bo šlo tudi brez Hrvatov.

Poljaki so igrali v soboto proti češkoslov. profesionalom 2:3, v nedeljo proti amaterom 0:1.

Nogometne prireditve na praznik 1. novem- bra. Na praznik 1. novembra se odigrajo dopoldne na igrišču Primorja še nedokončane prvenstvene tekme Primorje : Slovan in Slovan : Hermes. Prva tekma prične ob 11. uri, druga ob 11. uri 30 minut. Za to prireditev je določil podsavez posebno zni- žano vstopnino. Popoldne ne bo nobene sportne prireditve.

Gozdni tek. Zimsko-sportna sekcija SK Ilirije razpisuje 4. novembra t. m. gozdni tek za vse veri- ficirane in neverificirane smučarje klubov, ki so člani v J. Z. S. S. Tekmuje se v dveh kate- gorijah in sicer na ca. 5000 m in na ca. 10.000 m dolgi progi. Progi vodita po Tivolskem gozdu in bližnji okolici Rogznika. Start bo ob 10.30 na igrišču S. K. Ilirije; cilj isto tam. Prijave sprejema: Re- žek Boris, kavarna Evropa. — Tajnik.

Po običnem zboru JNZ. Ko je bil reakcio- narni š. 17. izglasovan je nastala v našem sportu atmosfera, katero narekuje zagrebška politična za- grčenost. Sicer imamo zaupanje v novo upravo JNZ, da bo znala pravočasno pomesti z ljudmi, ki prava politiko v naše sportne organizacije. Z o- pravno tega famoznega paragrafa ni nikjer ogo- roženo Hrvatsko, ker bi v nasprotnem slučaju trdili lahko mi, da je ogroženo Slovenstvo. To, kar so pa naredili hrvaški sportniki, hoteč našo repre- zentanco blamirati pred svetom, je škandal brez primere. V prvi vrsti zahtevamo odločne korake proti igralcem, v drugi pa proti časopisnim poro- čevalcem, kateri so pozivali Hrvate, da ne sode- lujejo. To, kar piše zagrebški »Jutarnji list« povod- dom zadnjih dogodkov, ni več znano. Tako n. pr. sedaj po Osljaku napada Ljubljano. Zagrabil je raz- veljavljene tekme Concordia : Ilirija. Vsi smo si edini o nesposobnosti sodnika, ki je to tekmo vo- dil. Pa pride nekdo in pravi, da se to sploh prak- tična v slučaju poraza. To so menda prvi protesti proti odigranim tekmam od strani Ilirije. O njih upravičenosti je odveč govoriti. Vendar ravno to osvetljuje razmere, ki pri nas vladajo. Povsod hoče manjšina večino vladati in to skuša doseči z vsemi mogočimi sredstvi. S takimi bohnimi klubskimi ambicijozneži, ki na vsak način skušajo uvesti po- litiko v sport, naj vsak klub v lastnem interesu pomene. Zagrebu bi pa svetovali, da se v pravem času spametuje, sicer bo dosegel ravno to, kar sku- ša preprečiti.

MEDNARODNA LAHKA ATLETIKA.

Priljubno na amsterdamske olimpijske igre so se vršile tekme Britanskega imperija proti Ame- rikli. Smo pisali o njih. Zelo so ugajale, in jih ho- čejo zato leta 1932. ponoviti, in sicer zopet po olim- pijskih igrah. Tekme bodo imele svoj poseben znak v toliko, da se poleg šestih skokov in metov ne bodo vršili nobeni posamezni teki, temveč samo teki vrst. Tekli bodo na 4×100 yardov, 4×¼ milje, 4×½ milje, 4×1 milja, 4×3 milje, lese 4×120

yardov, lese 4×440 yardov, tek preko zaprek 2 mi- lji, vrstni tek štirih tekačev preko zaprek na 1 miljo. Anglija in njeni dominioni Južna Afrika, Av- stralija in Kanada bodo merili odslej naprej svoje moči vsako drugo leto; najprej leta 1930., in sicer v Kanadi. Ker ni tam nobenih priporavnih prostorov, bo zgradilo mesto Hamilton velik stadion. Kakor vemo, je Williams v Kanadi doma.

Nemški lahkoatletski urad misli v bodočem letu prirediti zopet tekmi proti Švici in Franciji; morda bodo priredili še tretjo meddeželno tekmo, bodisi proti Angliji ali Finski ali Švedski. Vsaka teh tekem bi bila seveda zelo zanimiva in sportno na višku. Priglasilo se ne tudi druge majljne države, kojih priglasev pa si mogoče upoštevati, že zaradi razpoložljivega časa ne.

RELIGIJA IN SPORT.

Zadnje čase se je prigodilo toliko težkih ne- sreč pri raznih sportnih prireditvah, da se šlovec nehoče vpraša, kakšen zmisel ima sport. In tudi razduševljenje telesne kulture je postalo tako oči- tno (n. pr. letos na amsterdamski olimpijadi), da je problem športa danes neposredno aktualna točka. Znani pater dr. E. Schlund OFM razpravlja v septembski številki revije »Akademia« o »športu« vere do športa in pride pri tem do sledečih navo- dil: 1. Vsak človek ima dolžnost, svoje telo, ki je dar božji, ohraniti in gojiti, da bo lahko kolikor mogoče dolgo in dobro služilo življenjskim nalo- gam, ki nam jih je Bog naložil, in potrebam duše. 2. Skrbeti torej mora, da da telesu čim največjo porabnost. 3. To porabnost moremo doseči s te- lesnimi vajami in sportom. 4. Sport pa ne sme iz- spodniti religioznega zmisla. 5. Sport ne sme ovi- rati izpolnjevanja cerkvenih dolžnosti. 6. Sport ne sme pokvariti dušnega značaja. 7. Sport ne sme pokvariti dobrih šeg. 8. Sport ne sme motiti po- klinskega dela in poklicne sposobnosti. 9. Sport ne sme izpodkopavati zdravja. 10. Najprej pridejo dolžnosti duše in potem dolžnosti telesa, a oboje spada k religioznim dolžnostim.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20

31. oktobra, sredo: KROG S KREDO. Red A.
1. novembra, četrtek: ROMEO IN JULIJA. Izven.
2. novembra, petek: Zaprt.

Opera:

Začetek ob pol 20

31. oktobra, sredo: BOCCACCIO, opereta. Red B.
1. novembra, četrtek: Zaprt.
2. novembra, petek: Iz komične opere, Oedipus rex.
Premieri. Premierski abonma.

Slavnostna operna predstava. V proslavo de- setletnice našega osvobojenja bo v petek, dne 2. novembra v ljubljanski operi slavnostna predstava, ob kateri priliki se bode vprizorila prvič slovenska enodejanka »Iz komične opere« delo skladatelja g. Slavka Osterca in Stravinskega moderno operno delo Oedipus rex. Slavnostna predstava se vrši za premierski abonma.

Mariborsko gledališče

31. oktobra, sredo, ob 20. uri: JESENSKI MANE- VER. Ab. A. Gostovanje gđ. Lubejeve.
Četrtek, 1. novembra ob 20. uri: THERESE RA- QUIN.
Petek, 2. novembra ob 20. uri: THERESE RA- QUIN. Gostovanje v Celju.

Prireditve in društvene vesti

Siska: Dram. odsek Šišenske prosvete vpi- zori jutri ob pol 8. zvečer v samostanski dvorani zaloigro v 5. dejanjih (10 slik) »Mlinar in njegova hči«. Vstopnice se dobijo v samostanski dvorani od 8.—12. ure in uro pred predstavo.

Cerkveni vestnik

Cerkev sv. Jožefa. Na praznik Vseh svetnikov je ob 8. slovesna sv. maša. Izvajalo se bo: Missa festina in D-mol zl. Jul. Glager z orkestrom, gra- dual: J. Timete Dominum, zl. P. Griesbacher, ofert. justorum animae, zl. Ant. Foerster. — Spomin vernih duš. Ob 8. slovesen rekviem. Missa pro defunctis v E-mol, zl. Jos. Gruber, libra me zl. Sin- zig-Polzer.

Orel

Orel št. Peter. Danes zvečer ob 8. fantovski večer. Predavanje dr. Šarabona. Predavanje spre- mljajo skioptične slike. Udeležba obvezna.

Pouzvedovanja

Našlo se je nekaj denarja z denarnico. Dobi se Dobruša 5. Vodic, Gorenjsko.
Najden dežnik. V avtobusu, proga pošta-Jezica, je 18. t. m. nekdo pozabil dežnik. Kdor ga pogreša, naj se oglasi pri frančiškanskem vratarju.

Vsevolod Ivánov:

Povratek Buddhe

(Povest.)

20

Končno se prikaže iz druge sobe nizek človeček izredno dolgih črnih brk. Njegov bas je kakor nalašč za take brke. Čitata skupaj mandate in Sergej Niko- lajič se nenadoma zagrohota, gosto in široko, kakor da bi mazal kolomaz:

»Bu-u-uddho! Boga!... Hudiči!... Malika na- am!... Ho-ho-ho!...«

Komandant mu gleda v usta, dolgo čaka in nena- doma, kakor bi bil kaj zagrabil z roko, se tudi prične grohotati. Oba se valjata po mizi, stoli padajo. Prite- čejo gospodične, gledajo in se spustijo nenadoma v smeh, cvilijo, ščipajo veselo ena drugo, skačejo, sme- jejo se biserno, drobno, z odmor. Zaspani vojaki se zaletavajo gospodičnam v hrbet, ves hodnik se stresa od smeha. Na stopnicah perona se je naslonila na držaj in umira od smeha nekaka trohla starka...

Toda zdaj potegne komandant revolver in vstavi v množico:

»Poberite se!... Motite pri delu!...«

Solze si briše z brk in vznemirjeno vpraša Ser- geja Nikolajiča:

»Ali so podpiši pravilni?...«

»Menda so pravilni.«

»Treba bo zvedeti, če so res pravilni.«

»A kako boš spoznal, če so pravilni?«

»Primerjati je treba.«

Saj vendar nimamo potrjenih petrograjskih pod- pisov.«

In komandant vleče počasi novo misel kakor ve- dro vode iz vodnjaka:

»Če pa nimamo potrjenih petrograjskih podpi- sov, potem so ponarejeni... Če bi že bili pravilni podpiši...«

Professor bi pljunil, zakričal ali še kaj drugega: »Dovolite pripomniti, tovariš komandant, da sem se pripeljal s temi podpiši iz Petrograda.«

»Iz Petrograda, prav... toda pri nas smo na želi. Iz Semipalatinskega se ne bi bili pripeljali. Če bi že bili pravilni podpiši...«

Z basom, kakor da bi padla opeka v prazno stavbo, vzdihuje Sergej Nikolajič:

»Pravilen podpis, to pomeni, da je stvar pra- vilna. To je moje mnenje.«

Komandant se usede na stol in zopet vtakne roke v rokave. Zopet se vleče in pljuska vedro, na ustih ima slino:

»Ali naj zahtevamo brzojavno iz centra potrjene podpise?«

Komandant vleče zopet rokave narazen kakor železnične vozove in misli glasno:

»Čudno, zakaj so nam Buddho poslali? Ali nas hočejo spreobrniti v Kitajce?... Saj bi jim mi lahko vili iz vsakega zvona deset svežih Bud. Čudno!«

»Čudno!« grmi z basom Sergej Nikolajič. Ali ga hočemo pogledati, Sergej Nikolajič?

»Poglejte!«

Vsi trije gredo v tovarno skladišče. Od zadaj jih dohiti gospodična s papirjem v podpis. Papir drži v leteči pesek — suši črnlo. Komandant stopa rahlo, kakor bi plesal po kupih peska. Sergej Nikolajič po- tipa s prstom zlomljeno krono: »Poškodnica.« Komandant priklopi zopet rokave.

»Prsti so zlati.«

»Pozlačeni.«

»Menda. Jaz tudi mislim — kako bi bili sicer pustili iz Petrograda zlate prste.«

Pa pokima z glavo:

»Saj ni nevaren. Naj leži!«

Professor vtakne mandate v žep:

»Jaz ga bom odpeljal!«

»No, ga pa odpeljite! Kaj pa hočete pravzaprav od nas?«

»Treba je postaviti stražo!«

»Stražo?«

Komandant pogleda Sergeja Nikolajiča, ki zaro- poče nekje od znotraj:

»Stražo, to lahko napravimo.«

Komandant kima hitro, kakor dase mu trga vrat:

»Lahko. Postavite mu Savosjko! — ta rad spi, naj spi...«

Savosjka je kratkih nog in hodi tako počasi, kakor da so njegove noge pod zemljo in da jih vedno išče. Oči so mu uprte v tla, trepalnice so kodraste. Svoj plašč nese na bajonetu, razgrne ga poleg kipa in nenadoma mu zrastejo noge. Cigareto prižge in po- trka s prstom bok Buddhe: »Meden je,« muka spo- štljivo.

»A ti, striček, ne znaš pravljice? Toda medtem ko mu Vitalij Vitaljevič odgovarja, že zaspi.

Professor Safonov požira prah: čuden okus ima, ki mrzlo pritiska na sence. Sneg se že tali, toda vsi, ki jih sreča, so si nategnili kučme še bolj globoko kakor po zimi. Ali si ščitijo sence pred prahom?

Savosjka je zmanjšana oblika imena Sevastjan, t. j. Sebu- stijan.

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 24. zvezek. A. Martić, HANKA. Ljubljansko-povest. Din 22. vez. Din 30. — 25. zvezek: Haggard, HČI CESARJA MONTEZUMA. Din 32. vez. Din 42. — 26. zvezek: Lorentz, STORČEK IN NIEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE. Din 14. vez. Din 22. — 27. zvezek: Prey, OTROCI SOLNCA. Din 24. vez. Din 32. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA. Din 28.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službe iščejo

Samostoj. kuharica
išče službo pri financarjih ali slično. - Naslov v upr. Slov. pod št. 10.626.

Službodobe

Učenko
pridno in pošteno, sprejemljivo za strojno pletenje. - Naslov v upr. Slovenca pod št. 10.625.

Knjigovodkinja
z večletno prakso, samostojna in perfektna korespondenka v slovenskem, nemškem in srbohrvaškem jeziku dobi nametanje pri trdnici Ivan Savnik, Kranj.

Vzgojiteljica
se išče k trem otrokom od 3-11 let na deželo. - Ponudbe na oglaš. odd. Slov. pod: Dobra 10.606.

Pletiljo
vsestransko izurjeno takoj sprejemljivo proti dobri plači. - Ponudbe na oglaš. Slovenca pod: Strojna pletarna št. 10.613.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje pri svojem fizikalnem zdravilišču v Ljubljani

po pogodbeno službeno mesto maserke

s prejemki 1000 Din mesečno. - Prošnje s pričevanji o dosed. službovanju je vložiti v pisarni urada, Miklošičeva cesta 20, soba št. 205, do 15. novembra 1928. - Pozneje došli prošnji urad ne bo upošteval.

Zasluzek

Postranski zaslužek
nudimo agilnim gospodom, kateri bi hoteli prodajati naš predmet privatnim strankam na deželi. Zaslužek do 100 Din dnevno. Za vzorec priložiti 10 Din v znak. - Pismene ponudbe na Rozman, Maribor, poštni predal 2.

Kupimo

Bukova drva
dva do tri vagone, kupim. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 10.509.

Dijaki

Šnažno stanovanje
z dobro domačo hrano pri poštenu obitelji iščeta dva dijaka. Ponudbe na upravo »Slov.« št. 10.609.

Pouk

Otvoritev
novih tečajev francoščine, italijanščine, nemščine, angleščine in zasebne lekcije dne 5. novembra. - Šola za jezike po Metodi Berlitz: Kralja Petra trg št. 8.

Stanovanja

Krasna prazna soba
s parketom, elektriko, centralno kurjavo, separativnim vodom, v središču mesta, se takoj odda. - Naslov v upr. Slovenca pod št. 10.629.

Vnajem

Ključavn. delavnico
na prometnem kraju, blizu Ljubljane, oddam v najem najkasneje do 7. novembra. - Več se izve v upr. Slov. št. 10.560.

Posrestva

Proda se graščina
na Dolenjskem, grad: 52 prostorov, dobro ohranjen, elektrika, dobra voda, telefon, v bližini postaje, arondirano zemljišče večjega obsega, lastna cerkva. - Naslov v upr. Slov. pod »Graščina« št. 10.242.

Posrestvo 43 ha

vinogradih okrog 6% ha, njive, travniki, gozdi itd., 9 km od kolodvora, kjer ustavljajo tudi brzdovlaki, v lepem kraju, se prodaja. - Natančnejše poizvedbe: Thierry, Sromlje pri Brezicah ob Savi.

Objave

Javljam,
da nisem plačnik kjer koli bi kdo na moje ime delal dolge ali kupčije sklepal. Ne prevzamem nobene odgovornosti. - Anton Ostak, trgovec, Ponikva ob juž. žel.

Prodamo

Fizol za kuho
nudi najceneje Sever f. Komp., Ljubljana.

Kočija
eno- in dvovprežna, lepa, se ceno proda, in en komat pri Jerneju Jelovšek, Rimska cesta št. 11.

Radio aparat
4 cevni, ki sprejema izbornu vsu Evropo, močno in čisto, ugodno prodam. - Pismene ponudbe na A. M. Kančič, Gerbičeva ulica 3, III. nadst.

Prodajam
krasne antike in moderne lovske puške, dve stojali za puške in druge lovske potrebščine. Naslov pove uprava lista pod št. 10.628.

Jedilnico
v najboljšem stanju, prodam ugodno. Naslov pove uprava Slov. št. 10.632.

Obrt

Na izbornu hrano
se sprejmejo v sredini mesta samo boljši gospodje in dame. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.630.

Fina šivilja
gre šivat na dom po nizki ceni. - Naslov pove uprava Slov. št. 10.624.

Žaganje drv
z motorno žago. - Uran Franc, Vilharjeva cesta, telefon št. 2820.

Pubasto perje
kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler zaloga traja. Imam tudi beli puh kg 300 Din. L. Brozović, kem čistilna perja, Zagreb. Illica 82.

Jaquard blago
za prednje dele in pulloverje ima v veliki izbiri vedno v zalogi tovarna Lojze Kristan, Zapuže, p. Lesce. Krasni vzorci - nizke cene! Zahtevajte vzorce!

Volna in bombaž
za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Zidovska 4.

Pozor!

Slike za legitimacije
izvršuje najhitreje in cenovno Franc Kunc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica.

Vijoline
kitare, citre, strune in potrebščine kupite najbolje pri M. Mušiču. Paviljon za dramskim gledališčem. Prepričajte se!

Klavirji!
Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrst. instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. - Poseben oddelek za popravila. Uglaševanje in popravila za Glasbeno Matico, Konservatorij in druge institucije se izogotavljajo od moje tvrdke. Točna postrežba in zmerni cene tudi na obroke. - Izdelovalec klavirjev R. Warblnek, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 3, I. nadst.

REKLAMA SLOVENCU

Razno

Darujte
Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12!

Krušno moko in rženo moko
vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Otomane

v različnih vzorcih, po 550, 600 in 680 Din. otomanska pregrinjala, modroce itd. kupite najboljšo. - Rudolf SEVER, tapetništvo, Marjin trg 2.

Drva

bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavljamo po nizki ceni na dom parna žaga V. SCAGNETTI v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Naprodaj trgovina

manufakturnega in kratkega blaga v Zagrebu, obstoji 40 let, v centru Llice, pod ugodnimi pogoji. Event. samo lokal z opremo. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10.616.

KLOBUKE

zimsko perilo, dežne plašče in drugo modno blago priporočila trgovina »Pri AMERIKANCU« Ljubljana, Stari trg št. 10

Parkete hrastove in bukove hrastov rezan les in parjeno bukovino

prodaja najugodnejše

Ivan Šiška
tovarna parket in parne žage Ljubljana - Metelkova ulica 4. Telefon 2244.

Kupuje vedno in vsako količino hrastovih hlodov, hrastovih desk 27 mm in hrastove frize.

Priloge povesed dnevnika SLOVENC

Cenj. občinstvu vljudo priporočam svojo novo
otvorno trgovino specerije in delikatese na Vodnikovem trgu 5
ter prosim za obilen obisk. — — — S spoštovanjem Bogomir Motoh.

Zahvala

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja ob prerani smrti našega nenadomestljivega, dobrega, zlatega ateka in soproga, gospoda

dr. Ivana Dimnika

se vsem najpristneje zahvaljujemo. - Posebno se zahvaljujemo g. primariju dr. Murgelnu v Krškem za požrtvovalni trud ves čas njegove težke bolezni, č. g. župniku Filipiču v Krškem za tolažilne obiske, č. g. župniku Gašperiču v Trbovljah, gosp. Škulju, g. dr. Rošu, g. dr. Dobovišku in g. Kosu za poslovilne govore, pevskim društvom v Krškem in Trbovljah, Zagorju, petje, učitelstvu v Krškem za lepo žalno petje šolske mladine, Šolskemu društvu v Krškem, Brezicah, Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Ciril Metodovi družbi, Gasilnemu društvu v Krškem in Trbovljah za častno spremstvo na njegovi zadnji poti. — Prisrčna hvala vsem darovalcem prekrasne cvetja in vsem onim, ki so nam stali v boleznijo tolažljivo ob strani, in prav vsem, ki so se v tako častnem številu udeležili pogreba našega nepozabnega pokojnika.

Globoko žalujoča soproga in otroci.

Najboljši v materialu in konstrukciji so kolese in šivalni stroji znamke „Gritzner“ in „Adier“ za dom. obrt in industrijo. — Švicarski pletilni stroji „Dubled“. Istotam pisalni stroji „Uranija“ v treh velikostih. Pouk vreden brezplačen! Na obroke?

Le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana

blizu Prešernovega sp. ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte ponudbo

Vsak dan sveže namočena polenovka

kakor tudi različno drugo specer. in kolon. blago po najnižji ceni nudi cenj. občinstvu RUDOLF KOVAČIČ, Ljubljana, Kongresni trg št. 19.

Ksilolitni tlak

polaga:

MATERIAL trg. d. z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

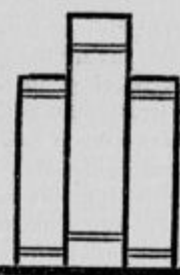

Velika izbira. Najnižje cene.

Dvokolesa nova od Din 1000— naprej. Šivalni stroji od Din 1400— naprej. Otroški vozički od Din 240— naprej. Motorji po najnižji ceni. Oglejte si pred nakupom zalogo. — Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“, F. B. L.
Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Sadje v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjavi.
Spisal M. Humeč. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

RAZGLAS

Na podstavi § 44 občinskega reda za mesto Ljubljana ter § 103 in 105 ljubljanskega cestno-policijskega reda odreja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Izpraznjevanje in čiščenje greznic ter odvažanje gnojnice in drugih smrdljivih, ostudnih predmetov se sme vršiti le na sledeči način:

2. Fekalijske se smejo prevažati po sledečih cestah: Karlovske, Cojzovi, Rimski cesti, Krakovskem nasipu, Trnovskem pristanu, Bleiweisovi cesti, Dunajski cesti (od prelaza naprej), Vilharjevi, Savski, Kette - Murnovi, Ahaciljevi, Zaloški cesti, Škofji ulici, Poljanski cesti (od Ambrozevega trga dalje), Domobranski cesti, Za gradom ter najbližjih ulicah in cestah, ki vodijo na te prej imenovane ceste, kakor tudi po onih, ki vodijo ob imenovanih cestah v predmestje in okolico.

3. Strogo je prepovedan prevoz fekalij po naslednjih cestah: po Kongresnem trgu, Dunajski cesti od prelaza, Masarykovi in Resljevi cesti, Slomškovi in Vidovdanski cesti (od Tabora proti mestu), Sv. Petra cesti, po Jubilejnem mostu, Pred Škofijo, Mestnem in Starem trgu in po vseh ulicah in cestah, ki leže znotraj pravkar označenega kroga cest in ulic.

4. Iz greznic v sredini mesta med Wolfovo in Šelenburgovo ulico, Dalmatinovo in Franciškansko ulico je dovoljeno odvažati fekalije le s hermetično zaprtim mestnim motornim vozom.

5. Vozovi in posode morajo biti neoporečni in zaprti, da je vsako onečiščenje cest izključeno. Za čiščenje in praznjenje greznic ter prevažanje njih vsebine je dovoljen le čas od 23 ponoči do 5 zjutraj.

6. Hlevski gnoj se sme prevažati le v vozovih, ki popolnoma onemogočajo vsako stresanje gnoja po cestah in to brez časovne omejitve.

Te odredbe so bile sprejete v redni javni seji občinskega sveta ljubljanskega dne 18. septembra 1928 ter se tem potom objavljajo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 24. oktobra 1928.

Župan: Dr. Dinko Puc, l. r.

Kdor hoče nositi

čevlje najboljšega ročnega domačega izdelka in tudi najcenejše kupiti, mora kupiti

„DOKO“ čevlje

Več tisoč parov moških in damskih čevljev na izbiro.

„DOKO“ - Prešernova ulica 9 dvorišče

IMPORT svežega južnega EKSPORT

CVETJA

na veliko in malo

P. CUTIČ

Ljubljana, Miklošičeva 18

se je preselil v Dalmatinovo ulico št. 13 (dvorišče)

Točna postrežba! Najnižje dnevne cene!

Pridobivajte novih naročnikov!

Tvrdka Mally & Demberger v Tržiču naznanja tužno vest, da je njen zvesti uradnik, gospod

PEROSLAV FUGINA

uradnik in rez. podporačnik

dne 29. t. m. ob pol 3 popoldne po kratkem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno preminul.

Pogreb vestnega uradnika se bo vršil v sredo dne 31. oktobra ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Vošnjakova ulica 20, na pokopališču k Sv. Križu.

Tržič, dne 29. oktobra 1928.